

Amerikos darbininkai priešingi kare

Dar tikisi išvegti karės

Ir senatas priėmė imigraciją suvaržantį bilį

18.000.000 vyrų gali Suv. Valstijos išstatyti karės lauke

SOCIALISTAI KARIAUS PRIEŠ KARĘ.

Visoje šalyje socialistai kariaus iš paskutiniųjų prieš Suv. Valstijų kapitalistų norą įvesti šalį į karę.

NEW YORKAS, vasario 6. — Visos šalies socialistai rengiasi kovoti ir kovoti, kiek tik jų pajėgos neš, kad nepileidus Suv. Valstijų valdžios įvesti šalį į karę.

New Yorko socialistai surengė milžinišką demonstraciją Carnegie svetainėje tikslu užreikšti socialistų ir darbo žmonių, kuriuos jie atstovauja, balsą. Kalbėjo geriesi partijos kalbėtojai.

Aplaikytą žinių, jog Meyer London, vienatinis socialistų atstovas kongrese, Washingtone, taip jau kalboje šaukė apsvaigusius kapitalo atstovus atsipeikėti, susilaikyti nuo budėgės, kurio norima įpulti.

New Yorko valstijos atstovų bute, socialistai ščioplakov ir Whitehorn laikys specialės prakalbas tokiu pat tikslu, kaip ir kiti socialistai.

Chicago socialistai kartu su organizuotais miesto darbininkais rengia masinį mitingą ir demonstraciją ateiščią pėtnyčią — taip jau prieš karę.

DARBININKAI PRIEŠINGI KAREI.

Chicago Darbo Federacija pasiuntė rezoliuciją prez. Wilsonui, kurioje protestuojama prieš kapitalistų norą įvesti šią šalį karėn.

Pasiųstoji Wilsonui rezoliucija yra sekamo turinio: "Chicago Darbo Federacija" protestuoja prieš tai, kad ši šalis (t. y. Suv. Valstijos) paimtų dalyvumą Europos karėj ir reikalauja, kad būtų uždrausta visiems Suv. Valstijų piliečiams važiuoti vietomis, kurios yra apskelbtos esant karės zonu."

TIKISI IŠVENGTI KARĖS

Wilsonas mano, kad pertraukimas ryšių su Vokietija išgelbės Ameriką nuo karės.

WASHINGTONAS, vasario 6. — Nežiūrint to, kad diplomatiški ryšiai tarp Suvienytųjų Valst. ir Vokietijos pertraukti, Wilsonas bu-

tikis, kad karės Suv. Valstijos dar galinčios išvengti.

Tik de ja, kad jis to išvengimo šaknis mato ne ten, kur jos slepiasi. Wilsonas mat tikisi, kad Suv. Valst. pavyzdžių paseks kitos neutralės šalys ir Vokietija priversta bus užsileisti neutralių šalių reikalavimams, o kartu gal ir taikos prašyti.

Tuo gi tarpu yra daug teisingesnis kelias prie taikos: reikia tik uždrausti gabenimą amunicijos ir mai sto Europon ir kariaujančiąjį kaip bematant imtų taikinties.

Bet Washingtono valdžia nenori tokio žingsnio daryti.

IR SENATAS PRIĖMĖ IMIGRACIJĄ SUVARŽANTĮ BILĮ.

WASHINGTONAS, vasario 6. — Ir senatas didele balsų didžiuma priėmė bilį, kuriuo suvaržoma ateivių įvažiavimas į Suv. Valstijas, o taipgi padaroma labiau neužtikrinančiu padėjimas ateivių, kad ir įvažiavusių šalin.

Delei šio įstatymo gali ištikti nesusipratimų su Japonija.

Bilius, kaip žinia, praeina nežiūrint prez. Wilsono vetavimo.

18.000.000 ŽMONIŲ GALI IŠSTATYTI SUV. VALSTIJOS KARĖS LAUKE.

NEW YORKAS, vasario 6. — Mayo Mitchelio šalies apsiginimo vadovaujamasai komitetas apskaitliuoja, kad didžiam reikalui atsitikus Suv. Valstijos galinčios išstatyti karės lauke 18.000.000. Girdi, Suv. Valst. esama 10.535.940 žmonių tinkančių kareiviavimui, amžiuje tarp 18 ir 45 metų. Tuo gi tarpu, jei karės vedimo reikalus sutvarkius taip, kaip kad Vokietijoje ar Francijoje jie yra sutvarkyti, tai Suv. Valst. galėtų išstatyti karės lauke net 18 milijonų vyrų.

JAPONAMS PATINKA SUV. VALSTIJŲ IR VOKIETIJOS KRYZIS.

TOKYO, vasario 6. — Japonijos spauda užgria Suv. Valst. diplomatų žingsnį, kuriuo pertraukiama ryšiai su Vokietija. Anot japonų buržuazinės spaudos, jau ir Suv. Valst. prisidėsiančios prie pasaulio civilizacijos gelbėjimo.

MILITARISTAMS RUGIA-PJUTĖ.

CHICAGO, Ill. vasario 6. Chicagoje pradėta smarki kampanija ėmimo rekrutų, visųpirmia laivynan. Vakar 150 rekrutų iš mokymo stočių atgrusta Chicagon ir išstatyta ant įvairių gatvių kampų. Jie "darbuojasi", kad prikabinęjus praeivius rašyties į armiją.

UŽDARĖ ŠILKO BIRŽĄ.

Suv. Valstijų diplomatiškų ryšių pertraukimas su Vokietija pagimdė suirutę Japonijos vertelgų tarpe.

YOKAHAMA, vasario 6. — Uždaryta šilko birža. Prie žastis, tai suirutė (šilko kainų puolimas), kuri pasidarė delei Suv. Valst. pertraukimo ryšių su Vokietija. Kai kurios firmos, besivertusios šilko išdirbiniais, turi milijonus dolerių nuostolių.

AMERIKOJ LAUKIAMA SUBMARINOS DEUTSCH LAND ATPLAUKIANT.

HAAGA, vasario 6. — Jau kaip vakar turėjo atplaukti Amerikon Suv. Valstijų submarina Deutschland. Submarina, sakoma, atvežanti labai brangios inkrovos — tarp kitko daimontų, tuli kurių priklauso kaizeriui Wilhelmui ir jo paciai.

Submarina išplaukė iš Vokietijos 14 d. sausio. Tai gi jau laikas jai būti Amerikoje.

AUGŠČIAUSIAS ŠALIES TEISMAS UŽBAIGIA GELEŽINKELIŲ BYLĄ.

Laukiama, kad augščiausias šalies teismas dar šandie išneš nuosprendį, kas link Adamsono 8 val. darbo dienos įstatymo.

WASHINGTONAS, vasario 6. — Washingtone laukiama, kad dar šandie augščiausias šalies teismas paskelbs nuosprendį kas link konstitucionalškumo Adamsono biliaus, suteikiančio geležinkelių darbininkams 8 valandų darbo dieną.

Valdžia tikisi dar šiaje kongreso sesijoje pridėt prie kalbamo biliaus pataisyumus, jei jisai būtų pripažintas nekonstitucijiniu.

RUSAI PATENKINTI WILSONU.

Kryžis tarp Vokietijos ir S. Valstijų iššaukė daug entuziazmo Rusijoje. PETROGRADAS, vas. 6. — Kuomet Rusijoje tapo žinoma apie pertraukimą ryšių tarp Vokietijos ir Suv. Valstijų, tai tos žinios nemazai duoda rusams džiaugsmo.

WASHINGTONAS, vasario 6. — Henry Ford, "didelis pacifistas", užreikškė, kad jeigu Suv. Valstijos stotų karėn, tai jisai pavestų valdžios reikalams savąjį fabriką ir duotų juo naudoties nereikalaujamas už tai pelnų.

REGISTRUOKITES!

Šandie, vasario 6, registravimo diena. Balsuotojai, kurie savo gyvenimo vietą yra permainę, arba kurie dabar tik pilietybės popieras yra išsiėmę, neužmirškite savo precinktuose užsiregistruoti.

PACIFISTAI PRIEŠINGI WILSONO POLITIKAI.

WASHINGTONAS, vasario 6. — Suv. Valst. pacifistai (žmonės, reikalaujantis idant Suv. Valst. paliktų neutrališka šali mi), kaip Walsh, Bryan, Ford ir kiti, ketina daryti visa ką, kad nedavus Suvienytomsioms Valstijoms įsivelti šalies karėn. Kongreso pacifistai turėjo tuo tikslu susirinkimą, kuriame svarstyta bendro veikimo būdai.

GOMPERS UŽ TAIKĄ.

WASHINGTONAS, vasario 6. — Amerikos Darbo Federacijos prezidentas Gompers pasiuntė vokiečių Trade unijų federacijos prezidentui telegramą su paginimu, kad ta organizacija pavartotų visą savo intekmę, idant nedavus kilti karėi tarp Vokietijos ir Suv. Valstijų.

DERYBOS TARP SUV. VALSTIJŲ IR VOKIETIJOS

LONDONAS, vasario 6. — Derybos tarp Suv. Valstijų ir Vokietijos delei pastarosios submarinų karės budo permainingo dar tobesitėsia. Bet vokiečiai, kiek patirta, neketina mainyti savo faktikos.

GERARD, S. VALST. AMBASADORUS BERLINE, DAR NEGAVO PALIEPIMO APLEISTI VOKIETIJĄ.

BERLINAS, vasario 6. — Iki vakarykštės dienos pavakario Suv. Valstijų ambasadorius Berline, Gerard, dar neaplaikė iš Washingtono oficialio pranešimo apie pertraukimą ryšių tarp Suv. Valstijų ir Vokietijos.

GAISRAS LIETUVIŲ APGYVENTOJE APIELINKĖJE.

Gaisras išviso pridarė nuostolių apie 5.000 dolerių.

CHICAGO, Ill., vasario 6. — Vakar apie 1 val. dienos, Lietuvių apgyventojų apilinkėj — ant Union ir 17 Pl. kampo kilo gaisras. Nuostolių pridaryta į \$5.000. Daugiausia pinigaiskai nukentėjo lietuvius grosminkas, kurio veik visos prekės tapo sugadintos vandeniui, ėmusiu bėgti per lubas, iš antro augšto, kur gaisras prasidėjo.

Nukentėjo taip jau ir šeimynos gyvenusios tame name: vienos viskas sudegė arba sugadinta; kitos šeimynos — nuostoliai šiek tiek mažesni; gi namų savininkas neką nuostolių turėjo. Gaisro priežastis nežinoma. Manoma betgi, kad gspadinė bėgdama į buėrnę paliko pečių neuždarytą. Mažas vaikišėias (bait bent spėjama) uždegęs iš pečiaus šakalį ar ką kitą, užkrėtė juo mačiau, nuo kurio ugnis prasipilė jai plačiau.

Gerai dar, kad gaisras nepasiekė rezervoaro gazolino, kurs buvo visai arti prie užsėdusio namo. Jeigu ugnis būtų pasiekus jį, tuomet, kilus eksplozijai, jau daugiau nuostolių būtų buvę.

GERARD NUSITARĖ SUGRĮŽTI Į SUV. VALSTIJAS PER ISPANIJĄ.

BERLINAS, vasario 6. — Dug Suv. Valstijų piliečių, esančių Vokietijoje, kilus karėi tarp šių dviejų šalių, atsiduria iškirtinai sunkiam padėjime. Ypačiai kėblu bus apleisti Vokietija tiems jū, kurie turi ten šokių ar tokių biznius. Todėl dauguma tokių žmonių mano pasilikti nežiūrint to, kas atsitikti gali. Gerard, Suv. Valstijų pasiuntinis, mano iš Vokietijos važiuoti į Ispaniją, o jau iš ten į Washingtoną.

LONDONAS, vasario 6. — Jau buvo pranešta, kad vokiečiai paskandino praėjusią subatą amerikiečių laivą Housatonic. Išspradžios manyta, kad jis buvo paskandintas be persėgėjimo. Bet pasirodo, kad vokiečių submarina perspėjo amerikiečius ir davė visą valandą laivą apleisti laivą.

NORI APSISAUGOTI NUO ŠNIPŲ.

WASHINGTONAS, vasario 6. — Senatorius Overman įnešė rezoliuciją, kuri grasina pinigaiska \$10.000 bausme ir dviem metais kalinėjimo kiekvienai ypatai, kuri stengsis prisiriartinti ar įeiti ar skristi virš šalies apsaugos įstaigų.

Ta pati bausmė kiekvienai ypatai, kuri banadys daryti plenus, traukti paveiklus nuo šalies apginimo tikslais įrengtų įstaigų.

Ta pati bausmė kiekvienam ar kiekvienai, kas mėgins patirti valdžios vartojamus ženklus šalies ginimo tikslais;

Nurodytoji augščiau bausmė taip jau grėsia už siuntimą krasa žinių, rašytų "ne matomu" rašalu.

Bilius veikiausiai praeis.

NAUJI VOKIETIJOS PASIULYMAI SUVIEN. VALSTIJOM.

BERLINAS, vas. 6. — Associated Press praneša, kad Vokietijos valdžia ketinanti pasiulyti Suv. Valstijom prie pertraukimo ryšių pasinaudoti Prusų-Amerikos sutartimis 1779 ir 1828 metų, kurios likvidavimui visokių reikalų, atsitikus pertraukimui diplomatiškų ryšių, duoda amerikiečiams Vokietijoje, o vokiečiams Amerikoje devynis mėnesius laiko.

VOKIEČIAI NEATSISAKYS NUO SAVO PASIŽADĖJIMO.

BERLINAS, vasario 6. — Vokietijos užrubežinių reikalų ministeris Zimmerman užreikškė, jog Vokietija nieku būdu neatsisakysianti nuo aštrios submarinų karės. Vokiečiai, girdi, mano, kad Wilsonas apsvarstysias, ar perspės Suv. Valstijų laivus nevažiuoti paskelbtomis karės zonu vietomis.

CHICAGO, Ill., vas. 6. — Socialistai ir organizuoti Chicago darbininkai rengia sekamą pėtnyčią masinį mitingą protestui prie Washingtono valdininkų politiką, kuri grasina įvesti Suv. Valstijas į Europos karę. Susirinkime bus išnešta rezoliucija prieš karę.

Bernard Berlin, socialistas, narys Chicago Darbo Federacijos, užreikškė, jog rengėjai nori parodyti, kad Suv. Valstijų darbininkai neturi nieko pikto prieš kitų tautų darbininkus.

Rengėjai be to mano suruošti parodavimą po vidurmesčių gatves.

Darbininkai žmonės privalo butinai dalyvauti šioje parodoje kuoskaitlingausia. Pavojus arti, reikia pakelti balsą, reikia sulaukyti ranką, užsimojančia kardu, kol dar pakeliančią kardą, kol dar laikas, kad paskui neprisietų kentėti tokio vargo, koks dabar yra kenčiamas Europoj.

PAVOJUS AMERIKIEČIŲ LAIVUI, GABENANČIAM 215 PASAŽIERIŲ.

NEW YORKAS, vas. 6. — Amerikiečių pasażierinis laivas New York apleidžia Liverpoolį (Anglijoj). Tai pirmas pasażierinis amerikiečių laivas plauks karės zonu, nuo to laiko, kaip vokiečiai atnaujino submarinų karę. Laivą važiuoja 231 pasażierius. Laivui grėsia pavojus atsidurti dugne. Iš kitos gi pusės, jei draug su juo žūtų žmonių, tatau gali būti priežastimi, kad Suv. Valstijos paskelbtų karę Vokietijai.

ISPANIJA PASEKSIANTI SUV. VALST. PĖDOMIS.

LONDONAS, vasario 6. — Aplaikytą telegramą, kad Ispanijos valdžia ketinanti pasekti Suv. Valstijų pėdomis, gindama savo, kaip neutralės šalies tiesas, ir net, jei reikės nužengti taip toli, kad paskelbus karę Vokietijai.

Visi vokiečių konsulai apieis Ameriką kartu su Bernstorff'u.

WASHINGTONAS, vasario 6. — Visi vokiečių konsulai draug su savo ofisais ir klerkais apieis Suv. Valstijas sykiu su ambasadorium von Bernstorff'u. Jie žiūs į Kubą, o iš ten į Ispaniją, ir toliaus į Vokietiją.

AMERIKOS VOKIEČIAI PRAŠO PALAIKYTI TAIKĄ.

NEW YORKAS, vas. 6. — Delegatai vietinių vokiečių draugijų, atstovaujantis apie 100.000 narių, susirinkime, laikytame nedėlios vakaro, priėmė rezoliuciją, kurioje prašoma Wilsono palaikyti Suv. Valstijose taiką. Rezoliucija pasiūsta Wilsonui.

100 vokiečių išsiunčama iš Panamos kanalo apskričio.

COLON, vasario 6. — Išsiunčama į New Yorką 20 vokiečių, kurie dirbo prie Panamos kanalo užvedimų, ir 80 kitų vokiečių, gyvenusių Panamos kanalo apskirtyj, o taipgi išsodintų iš užgriebtų keturių vokiečių laivų.

Kad kam ko Reikalinga

greičiausia ir lengviausia būdu įsigysite naują Reikalavimų Škeidimais. Kas ko reikalaujate, kas ką turite kitiems pasiulyti — paskelbkite Naujienose. Tūkstančiai visokių padėjimo žmonių kasdien skaito Naujienas, tūkstančiai perskaitys jūsų paskelbtą ir tas jūsų paskelbtas atneš jums geriausių pasekmių.

NAUJIENOS
1840 South Halsted St.
Telefonas Canal 1506

Kad tie žmonės neprasimano!

Naujienuos stačiai iš Lietuvos.

Is pasakojimų ką-tik iš Lietuvos atkeliavusios moterės.

Sausio 3, 1917, i Stoughton, Mass., atvažiavo iš Gudakienio (Ruskie Siolo), nuo Vilniaus Atytaus, poni Monika Valentukėvičienė su dukrele Monika, 11 metų, ir sunum Jonu, 10 metų. Kadangi Lietuva dabar yra kaip kokiam kalėjime ir tikrų žinių iš jos beveik visai negalima gauti, todėl ponios Valentukėvičienės papasakojimai bus, be abejonės, visiems įdomūs. Nešvint ir nuvarginą iš tokios tolimos ir sunkios kelionės, p. Valentukėvičienė malonėje man tų žinių suteikti, o kadangi aš jos atvažiavimu taipgi rūpinuosi, tai kiti faktai man pačiam buvo žinomi.

Prasidėjus karui, p. Valentukėvičienės vyras, Jonas Valentukėvičius, kaip ir daugelis kitų amerikiečių lietuvių, pradėjo rūpintis suradimu savo moteriškės, kuri su pora judėdžių kudiškių buvo išvažiavusi i Lietuvą prieš pat karui prasidėjimą. Paduoti pajieškojimai per valdžią pagaliau atnešė pageldinamų vaizių, ir Valentukėvičiui pranešta, kad jo moteriškė randasi sveika savo tėviki. Kad pajieškojimas pasiekė vokiečių valdžią, ji, matomai, nusintė žandarą, kurs su žydu perkaltėtoju atvažiavo pas ją i išlaisvinę ar ji su vaikais sveika, ar turi ko pavalgyti, kiek gyvulių turi namie, ir tam panašų smulkmenų išlaisvinę pasakė, jog tai pranešias "tavo vyrui Amerikoje", išvažiavo. Buvo tai gvenioj, 1916.

Tas pranešimas pasiekė Valentukėvičių, ir jis tuojau, gruodžio 15, pasiuntė Amerikos konsulit Stettine, Vokietijai 1000 markių padengimui kelionės lėšų moters ir vaikų, ir prašymą pas tą konsulit, kad anas pagelbėtų jo moteriai Amerikon atvažiuoti.

Rudenio jau žandarai vėl atvažiavo pas p. Valentukėvičienę ir užklausk jos, ar ji sutiksianti važiuoti Amerikon. Girdi, "tavo vyras atsiuntė pinigų, bet tik kelionei, ir jei nevažiuei, pinigų negausi." Ji sutiko. Tada davė jai 370 markių ir liepė nuvažiuot nusiimt paveikslą ir gauti gydytojaus paliudijimą, ką ji ir padarė. 630 markių matomai pasilikio už laivakortę

iš Rotterdamo iki New Yorku už moterį ir du kudičius. Vieniolika savaičių vėliau pranešta jai, kad jau galinti važiuoti, ir suteiktas jai tam tikras "schein" (paliudijimas).

Gruodžio 5, 1916 aplėdžia i Gudakienį ir brolio arkliais nuvažiuoja i Poterionų stotį. Iš ten užmoka 14 markes iki Kautnui, kur žydai-agentai paėmė nuo stoties nuveda i hoteli ir ten ji yra priversta išbuti penkis dienas ir užsimokėti 17 markių. Ten jie (moteris ir vaikučiai) turėjo nūci vėl pas gydytoją i pirtin. 11 gruodžio sėdo i traukinį ir išvažiavo i Rotterdamą. Kelionė iš Kauno i Rotterdamą atsiėjo 130 markių, ir padaryta be jokio persidimo. Pabuvus Rotterdame per naktį, 15 gruodžio sėdo i laivą ir už keturių dienų pasiekta Anglijos pakraščiai, kur anglų kariški laivai sustabdė garlaivį ir per 4 dienas krėtė visą laivą. Visų pasakiečių išlaisvinę kas jie, iš kur ir kur važiuoja, susirašė visų vardus, ir penktą dieną, įlipus dar keliems naujiems pasakiečiams, garlaivis leidosi Amerikos link, ir pasiekė New Yorką sausio 2, o savo vyro namus ant rytojaus. Tik apie kelionę. Dabar kas del pačios Lietuvos ir žmonių padėjimo joį.

Rusams besitraukiant iš Vilniaus apygardų, viresnieji įsikę žmonėms išsikasti duobes ir jose pasislėpti. Duobės būvusios gilos, apgrįstos balkiais ir apsaugotos kitokiais būdais. Ten kaimiečiai sulindę išbūvę per 5 dienas, o per jų galvas švilpusios kulkos ir granatos iš abiejų pusių. Su laiku visi žmonės apsipratę ir kanuolėms baubiant ir draskant viską aplink, jie sau gana ramiai sėdėję i šnakučiams aplink atėitį. Besitraukdami rusai ir užėdami vokiečiai visai išdeginę Vilniaus Alytų, nors suvalkų pusėj beveik viskas likę sveika. Tačiau labai maža dalis padarė, arba beveik visiškai likę išdeginę sekantįs kaimai: Noruliū, Roduka, Ravosiū, Mar-dosava, Kabučiai. Varena labai apdeginta ir bažnyčia paversta i pelenų kravą. Kaimą Milioniskį vokiečiai apsupę, išvarę visus žmones, aptvėrę vielomis ir padegę. Kodėl jie taip pasielgę, nežinia. Tai vienintėlis kaimas, kurį vokiečiai tyčia sudeginę, ir taip padarę su koku tai slaptin-gu tikslu.

Per dvi savaites traukės musiai ant Merkio: rusai buvę po Raduka, o vokiečiai ties Merki-ne. Abidvi pusės buvusios gi-

lai įsiklusios i tam tikrus apsaugotus rąvus-trensejas. Lai-ke musų vokiečiai viską ėmę ir niekam nieko nemokėję ir nė jokių ženklų nedavę. Ėmę galvijus, kiaules, arklus, grūdus, mėsą, šieną, vežimus — visą kas papuolė ir kas jiems buvę reikalinga ar naudinga. Pasitraukdami rusai gi nieko dykai neėmę: rekvizavę visas avis, ir mokėję po 4 rublius už kiekvieną. Už galvijus mokėję po 6 rublius už pudą, taipgi ir už arklus gana augštas kainas. Su žmonėmis rusai gražiai apsidavę ir jokių persekiojimų nei gyvotavimų nebuve.

Užplaukus vokiečiams šie tuojau pareikalavę galvijų, ir už karves vertas 400 ar 500 markių mokėję apie 60 lietuviškų "rublių". Už paimitus arklus mokėję po 300 iki 600 markių, o už metinukus kumelius, iki 100 markių. Žandarai liepą žmonėms suvesti visus savo arklus i paskirtą vietą, o ten vokiečiai atvažiavę pasirodę sau patinkamus ir paskiria savotišką kainą. Žmonių nuomonės nesisklausi i jokių prašymų neklausia. Tankiai vokiečiai apsigyvenę kaimiečių namuose, tai gyventojos išvarą lauk. Ten būdami išlaužę skryniais, pasiimę auksus, skėptas, ar taip ką geresnį kas jiems tinka. Vienok su žmonėmis gana gerai apsieina. Visur pas juos matyties gera tvarka, bet ir vokiečiai, matomai, labai skurstą, ir pavalgyt nelabai ko turi.

Apart kitko, vokiečiai rekvizavę visus kailius. Nuo kailiadirbio Martino Mickelio iš Suvalkos, Nedingių parapijos, paėmę net 1280 kailių, bet užmokėję už kiekvieną avikailį po 60 kapeikų. Taipgi imą linus varį, nors to mažai yra, nes mat rusai pasiskubinę tai atimti, o bažnytinų varpų nežinia ar užsilikę dar koks nors Lietuvoj ar ne — rusai visus išvežė.

Mokesčius vokiečiai uždeję sitokius: kiekvienas vyras tarp 16 ir 60 metų turįs mokėti 8 markes, jei ne, suimą ir vežą nežinia kur; vienį sako, kad Vilnium, o kiti buk gabeną i Vokietiją. Bet nuo tokių jau nieks daugiau nieko nebėgirdi. Už sunis reikią mokėti po 10 markių, o jei ne, tuojau nušaua. Už valaką žemės reik mokėti 30 markių mokesčių, ir nuo kiekvieno valako visi turi duoti po 6 pudus rugių, po 6 pudus bulvių, taipgi po kiek žirnių, lyšių ir kitų daiktų. Dabar rudenį jau surinkę viską, bet nežinia, ar užteks, ar dar atvažiuos kitų sykiu rinkti. Nuo kiekvienos karvės dabar reikią duoti kas savaitė 1 svarą sviesto, o nuo nuo kiekvieno vištos kas savaitė po 2 kiaušinių. Jei kas neduodas, tai tuoj ar karvę ar vištą ir papjauia. Už sviestą moką po 90 kapeikų už svarą, o už kiaušinius po 10 feningų už kiekvieną (matomai ten pinigai yra labai mašomi: už vienus daiktus moka kapeikomis, o už kitus feningais).

(Bus daugiau).

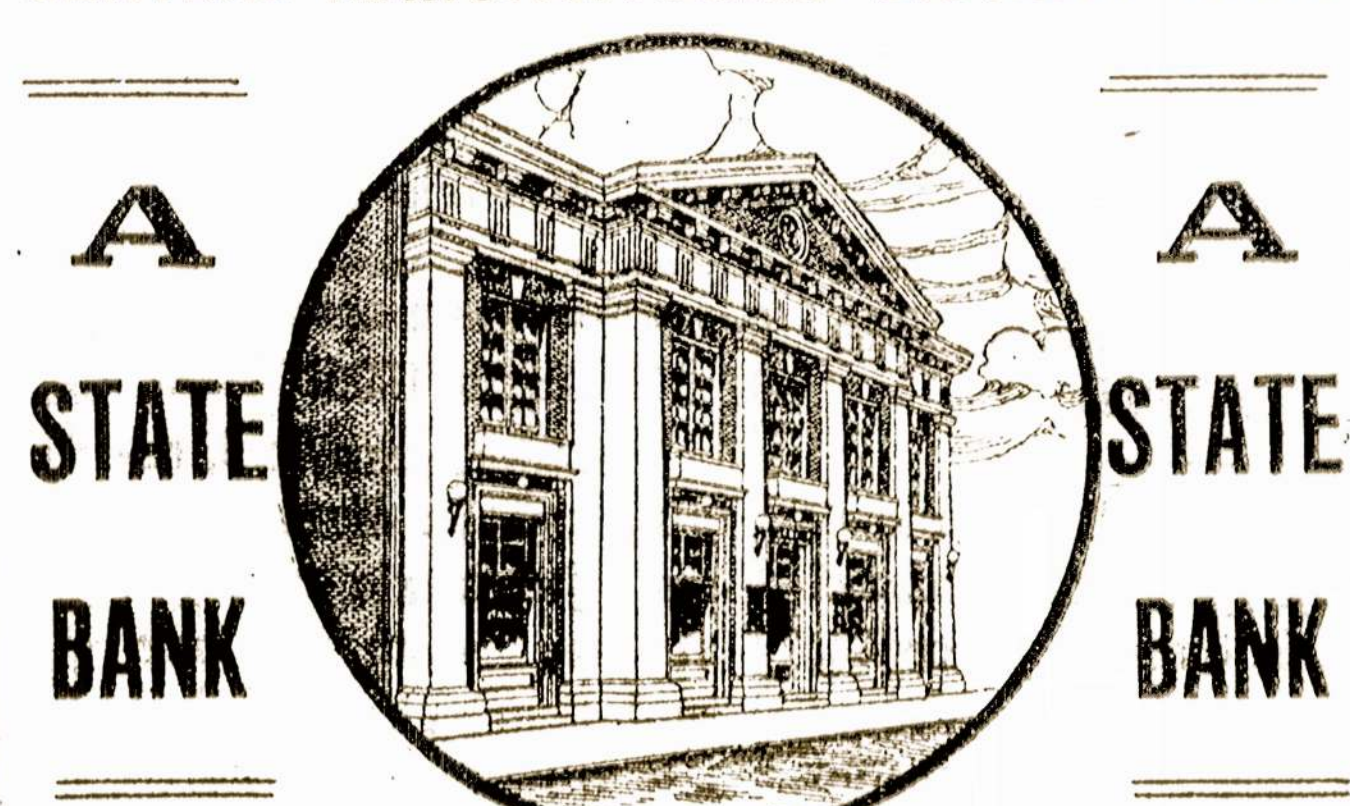
DEL SUSIZINIJIMO SU GIMINĖMS VOKIEČIŲ UŽIMTOJ LIETUVOJ.

Daug žmonių kreipiasi i mus laiskais, klausdami, ar mes neapsiumtum pajieškoti jų giminių vokiečių užimtoj Lietuvoj, arba kad patartume, kaip jie patįs taiti galėtų padaryti.

Nesuspėdami kiekvienam atskirai laiskais atsakinėti, mes čia vėl paskelbiame, kad "Naujienu" Redakcija pajieškojimais užsimti negali, bet duodame šitoki patarimą tiems, kurie nori susizinioti su savo giminėmis Lietuvoj.

1. Parašykite, arba gaukite, kad kas kitas parašytų vokiečių kalba trumpą laiškelį savo giminėms. Indėkite tą laiškelį konvertan ir užadresuokite taip,

DIDYSIS VALSTYBINIS BANKAS ANT BRIDGEPORTO CENTRAL MANUFACTURING DISTRICT BANK

1112 WEST 35th ST., Netoli Morgan St., CHICAGO
Kapitalas ir Perviršis \$300,000.00.
Abelnas Turtas Virš \$2,200,000.00.

Suvenytų Valstijų Pačto Bankos, Miestas ir Valstija laiko pinigų šiame Banke. Direktorai šio Banko yra savininkais milžiniškų fabriku Centraliniam Išdirbysčių Distrikte. Vice Pirm ARMOUR and CO. Pirm. ALBERT PICK and CO., Vice Pirm. CHICAGO JUNCTION gelžkelio Kompanijos ir daug kitų Kompanijų priguli prie šios Bankos. Moka 3% už padėtus pinigų, Duoda paskolas, Apsaugoja namus nuo ugnies, Siunčia Pinigus i visas dalis pasaulio, Laivakortes parduoda ant geriausių laivų. Taipgi partraukia pinigų iš kitų bankų po visą Ameriką ir atlieka visokius bankinius reikalus.

Bankos Valandos: Nuo 9 ryto iki 4 po piet. Subatomis iki 9 val. vakare. Kalbama Lietuviškai.
Didžiausias ir stipriausias Bankas Šiame Apskirtyj.

Kaip Žmogus Mansto

Knygelė parašyta JAMES ALLEN, versta ST. BIEŽIO, spauda J. Ilgaudo.

TURINYS:
Mintis ir charakteris.
Minties pasekmė ant aplinkybių.
Minties intėkmė ant sveikatos ir kuno.
Mintis ir tikslas.
Mintis—faktorius nuveikime.
Svajonės ir idealai.
Rimtumas.

Kaina 15c.
"NAUJIENOS"
1840 So. Halsted St., Chicago, Ill.

\$10 INDEJIMAS DANTIES...
LAIKE VASARIO MENO...
\$10 vėduklė... \$2.00 iki \$4.00
\$10 vėduklė... \$3.00 iki \$4.00
Specialistas Dantų Traukimo

BOSTON DENTISTS
155 State St., Kampas Adams.
Virš Pocock's, virš "The Fair" krautuve

kad pirmiau adresuodavote siųdami savo laiskus Lietuvon, tik vietoj Rusijai padėkite Germanijai.

2. Nuėkite pačtan ir nupirkite už 6 centus kvitukę, vadinamą "International Postage Coupon."

3. Indėkite tą kvitukę i savo užadresuotąjį laišką i antrą didesnį konvertą. Užlipinkite, uždėkite reikalingą pačto markę, už 5 rentus, ir užadresuokite šitai: HILFSVEREIN DER DEUTSCHEN JUDEN, STEGLITZER STRASSE 12, 1, BERLIN W. 35, GERMANY.

Ir pasiųskite.

Šitas "Hilfsvereinas" yra žydu istaiga, kuri betgi tuo reikaliu patarnauja visiems, be skirtumo, žmonėms, ar jis būtų žydas, ar lietuvis, ar kas kitas. Gavęs jam adresuotą pakietą, Hilfsvereinas jį atplėš, už indėtą "Couponą" nupirks ten vokišką krasos markę, užlipins ant josų siūčiama giminėms laiško ir pasiųs pačtu. Jei giminės ten pat tebegyvena, tai jie gaus laišką ir i trejetą mėnesių galiba sulaukti atsakymo.

PARYŽIUS, vasario 6. — Francuzų armijos vyriausysis komanduotojas, generolas Nieville, keletą dienų atgal lankė Italijos Austrijos frontą. Jisai jau sugrįžo atgal i Franciją.

Ateik ir Pamatyk
No Rekordo 65120
"Oi ruta, ruta"

Apart šio populiario lietuviško rekordo mes tikime, kad jūs rasite lygų priimtumą rekorduose No. 65116—65130

Kuriuos rasite visose mūsų sankrovose.

Mes užlaikome visą sandėlį Columbia rekordų ir kalbamų mašinų.

KENNEDY FURNITURE CO.

3948-50 West 12th Str.
1968-70 Milwaukee ave.
6137 So. Halsted Street.

Norint Ko Pirkties

eikite i tas sakrovas, kurios skelbiasi jūsų dienraštyje
NAUJIENOSE

J. Oppenheimer & Co. Cor. Ashland Ave. and 47th St.

Tyro Maisto Paroda ir Parodavimo Savaitė

Parsiduoda Sere DOJ, Vasario 7ta

Vienas puikiausių tyro maisto parodymų, kuomet nors mėginta bile sankrovos ir kitas pavidalas yra mūsų didelis išpardavimas — paaukautas daugelio pažymėtinų sutaupymų del jų—

Sere DOJe tiktai Mes duosime jums pintinę sampečių dykai su kiekvienu užsaky-mu \$1.50 ir daugiau.

CUKRUŠ 10 svarų kruopėto cukraus... kavos 59c Su užsaky-mu \$1.50, miltai, cukrus, paukščių maistas, daržovės ir sviestas nesiskaito. KAVA Mėgink svarų miltų priimtus kavos 26c MILTAI Uncle Jerry Pancake Miltai arba Aunt Jemima's Pancake Miltai, 3 pakeliai už 33c MILTAI Pillsbury's miltai, 1/2 bačkos mašas, šiame pardavime po \$1.23	SELENOS Pillsbury's Sveikatos Sėlenos 10c LASISA. Puiki raudona lasisa, 2c ver. 19c MULAS 10 smūtų, Swift's Pride miltai 33c KAVA 1/2 svarų miltų geriausias 25c 99c COCOA Willsbur's Cocoa, 1/2 svarų, kenas 18c
--	---

KENUOSE PREKĖS Richelieu, Savoy arba Boulevard Pineapple, 35c vertės, ken 25c Boulevard, Savoye Richelieu maži Kernel Kornai, kenas 15c No 2 Pjaustyti Pineapple, už keną 18c; 3 kenai už 50c Savoy, Richelieu, arba Boulevard išlukstinti žirniai 18c Dyer's arba Ritter's Lašiniukai ir pupelės, 3 kenai 37c 50c Kanas, Javan Crab Mėsa 39c Alcove Tuna Zuvis, 3 kenai 50c; kenas 18c BONKROSE MAISTAS Old Manse arba Log Cabin Syrup, specialiai šiame išpardavime, kvortinis kenas 39c Didelis puodas Peanut sviestas 23c Mason puodas pjaustyty Wall agurkų 15c	Didelis Mason puodas Queen Olives 25c Club House arba Monarch Catsup 19c Didelis puodas W. B. konservu puodas 28c Ryžiai smetona — 2 pakeliai už Santa Clara slyvos, 3 svarai 25c Puikios Džiovintos Peaches, svarui 12c Puikios Apricot's, svaras 19c Thompson's Geriausias Sėklis nes Bazinkos, svaras 14c SunMaid Bazinkos, 2 pakeliai 25c Libby's Didelis kenas Pieno, už keną 11c, 6 kesai už 63c 2 dideliu kenu tikro dynio už 25c
--	--

KAZIMIERAS GUGIS ADVOKATAS

Veda visokius reikalus, kaip kriminališkuose, taip ir civiliškuose teismuose. Daro visokius dokumentus ir popieras.

Namų Ofisas: 3323 SO. HALSTED ST. (Ant trečio lybų) Telephone Drove 1310.

Miesto Ofisas: 127 N. DEARBORN ST. Room 1111-13 Unity Bldg. Telephone Central 4411.

Kas Išgany's Liaudį?

Parašė ir išleido K. Šeštokas.

Knyga padalinta i skyrius:

1. Ar Prietariškasis Tikėjimas bei Tikyba Išgany's Liaudį?
2. Prietariškojo Tikėjimo Atsiradimas. Jo Nekaltybė bei Kudikystė.
3. Kunigijos ir Bažnyčios Atsiradimas.
4. Tikyba, Kunigai ir jų Darbai Senujų Amžių Bėgyje.
5. Tikyba, Popiežiai, Kunigai ir jų Darbai Vidurinių Amžių Bėgyje.
6. Tikyba. Kunigai ir jų Darbai Naujųjų Amžių Bėgyje.

Kad giliaus supratęs tikėjimo paslap-tis, patartina visiems įsigyti šią knygą. Kaina 50c.

"NAUJIENOS"
1840 S Halsted St., Chicago, Ill.

NORINTIEMS PASINAUDOT PROGA.

Geriausias grafononus su dabartinėmis lietuviškomis dainomis, labai pigiai, kurie kreipis pas mus.

GREATER NEW YORK PHONOGRAPH CO.
310 Grand Str., New York, N. Y. Dept. N.....

IS ŠIRDIES

Knygelė parašyta J a m e s A l l e n, versta St. Biežio. J. Ilgaudo laida. Turinys:
Širdis ir Gyvenimas.
Proto Pobudis ir Pajiega.
Papročio Pasidarymas.
Darymas ir Žinojimas.
Pirmi Žingsniai i Augštesnįjį Gyvenimą.
Dvasinės Salygos ir jų Pasekmės.
Padrašinimas.

Kaina 15c.
NAUJIENOS
1840 S. Halsted Street, Chicago, Ill.

Amerikos Lietuvių Gyvenimas

Mūsų korespondentų pranešimai

Californijos Padangė

CALIFORNIJOS PADANGĖ

(Nuo mūsų korespondento)

SAN FRANCISCO.

San Francisco tai ne Chicago, arba Ystai. Čia vietoje žiemos tai tik Dievulis krapina, o oras tai tuč-tuč bobų vasara. Na, žinoma, lokiamie rojauje ir žmonės prasimano pramojų.

Policija išplėšė "Blasto" redakciją; strėkų vadus į saltingas sukims. Karai ir automobiliai žmones kas dien traukia kaip muses. Kas kart pribuna dizertieriai, parodžiusieji nosį Rusijos batiškai meškai. Juos ant laivų reporteriai amerikoniškai fotografuoja prastumdami vienas kitą, arba užsistodami prieš kito aparatus. Kurie dizertieriai moka gerai pameluoti, tai da ir dolerį nuo reporterio uždriba. Pats miesto gyvenimas vartosi ragožiais, o jame žmonės dirba visokių triksų.

Gal kas iš Chicago sūnė cigarečių į San Francisco, kaip "Krismus prezidentą"? Saugokitės: policija ji šio tūlų džentelmenų. Mat kuomet sekretorius American Dredging Co. užsiruškė prezidentinį cigarą, tai... vos vos užsilojo jo galva ant sprando. Titi kiti taipgi gavo cigarų su doza dinamito...

Profesorius Californijos universiteto, Albertui Süder, Berkeley miesto taryba paskyrė \$1000.00 už jo nuopelnus to miesto labui. Gi miesto auditoras atsisakė išduoti jam pinigų, motyvuodamas, kad miesto taryba neturi teisės skirti jam tų pinigų. Tada miestas paskyrė jo profesorių specialiu polysmenu su \$35.00 algos mėnesiui, ir tukstantukas tapo išduotas. Mat, savo žmogū.

Žiūrėkite ką dirba karė! Visokių prekių iš San Francisco uosto išvežė Europai: 1910 m. už \$35,773.74; 1911 m. už \$43,427.033; jau 1915 už \$80,539,218; o 1916 m. už \$123,943,273!

Tas perteklius puola ant amunicijos, kurią Rusijos meška iš čia gabena Lietuvos laukuosna ir dirba ten pragurą.

Sušile, sumirę kaip tikros pedės, komanda ir pasazieriai prekinio japonų laivo "Fumi-ma-Maru" vos vos dasyrė lig San Francisco. Kas tik ten buvo gyvas, išstas dešimt parų nevalgė, nemiegojo, o gresino ugnį, kuri kilo viduryje laivo. Tik San Francisco specialiskai gaisrininkai padėjo užgesinti ugnį, ir tuo būdu išgelbėjo 85 gyvybes ir prekių už 8 milijonus dolerių.

Šiomis dienomis čia buvo teisišamas vagis, kurio advokatas jį išteisinio apgynė.

Eidamas namo advokatas pasigedo savo žipono. Sargas pasakė, kad tik ką išėjęs žmogus juo apsisivilko. Advokatas pasi-vijo savo žiponą, ugi žiūrė, kad jame t. y. lozname advokato žipone tas pats putinelis, kurį advokatas tik ką apgynė!

Vagis buvo vėl teisiamas už pavogimą žipono. Tas pats advokatas vėl jį gynė... ir vėl apgynė, o honorarui pasiūlė atgauti savo žiponą.

Sis šposas man primena incidentą, kuris turėjo vietos Sibire, ties Irkutsku.

Baikalo pakrantėmis paprastai vaikščioja, "žyrinėja" daug Rusijos tremtinių.

Kartą susitarę penki amerikiečiai iš vieno magazino paskolino

grotai daktų, gana augštos vertės. Kuomet savo urve pradėjo daktus dalyties dvieji norėjo pasiimti didesnę dalį, negu paliktą tiems, mat tiems daktams, laike kopinėjimo, buvo daugiau baimės ir riziko.

Tris nesutiko; tada dviese pasigriebė visus daktus ir žui Baikalo pakrantėmis.

Sibire žandary kaip velnių keplioje. Sučiupo tuos du vyrus ir apkaltino už vagystę, o daktus prisakė atiduoti tiems trims. Mat, savininkai! Bie-sams ten rupinties apie magazina, juk žandaryms daug geriau gauti, taip sakant, savo dalį.

Viena dalis San Francisco vadinasi "China town". Tai yra tikras kinų miestas: triobos pastatytos grynai kiniečių stiliumi, magazina kiniski, prekės kiniskos, apgyventas išimtinai kiniečiais ir, išdalis, filipiniečiais. Ten gyvena apie 30 ar 10 tūkstančių kiniečių; apsirėngę savotiškais rubais, gyvena po penkioliką ir daugiau žmonių viename kambaryje. Bet yra ir jų (kiniečių) kapitalistų, tiesiog milijonieriai!

Kinų miestas kaip kinų miestas, bet ten yra vienas dalykas, kurį patyrinėjęs galima parašyti kruviną dramą. Tas dalykas tai viešas seksymas. Kelio-luk "China town" bloky, kelios dešimtys namų prikimti tukstantais nelaimingų merginų ir moterų, kur per dienas ir naktis išvirkčiai grūdasi gaujomis, pulkais ir perkasi meilės...

Ten užlaikomos suviliotos gyvenimo bangomis atmetos moters visokių pasaulio tautų: ten šinkuoja meilė pramonės, lenkės, žydės ir kitos nelaimingos merginos.

Ji visa tai viešai funkcionuoja ne kokioje ten Jokohamoje, kur 1899 m. ir Rusijos Mikė vienas japonas antausius atvankatojo, kam per daug lindo prie vienos japonietės. (Vieną publiką namą) Jokohamos japonai rusiškai ir vadina Nikolajevku; mat ten Rusijos Mikė išvėję vienai japonaitė čeki ant 25,000 rublių. Tas Mikės mielasirdingumas buvo labai japonus sujūdi-gęs, nes mat Japonijoje gana ypatingai suprantama meilė: išdalis japonai šiuo klausimu daug moraliskesni už europiečius, išdalis... gyvuliskesni!

Tai gi, tai gi ten Azija, ten Japonija, o čia čia demokra-

tiška salis, čia Amerika. O žiūrėkite, kokių čia indomybiu dedasi.

Šiomis dienomis tarpe Suv. Valst. valdininkų užturinčių įleidimą Amerikon kiniečių, su-sektas specialis biuras, kuris už pinigų parupina netik įleidimą vyrų kiniečių į San Francisco, bet ir jaunų kiniečių mergaičių publikoms namams pristato.

Už kiekvieną tam tikslui mergaitę mokama po \$3000.00, o valdininkai, gavę delnam dolerį, įleidžia jas į San Francisco.

Eina tyrinėjimas ir, rodos, tūli portu valdininkai turės tūpti į saltingą.

Vokietijos konsulas Bopp; vice-konsulas fon Chak; atasė Vokietijos konsulato fon Brinken ir konsulato šnipo Crowley visi pasmerkti dviešim metams kalėjimo ir po 10,000 (?) pinigines pabaudos.

Visi jie kaltinami už sulaužymą Suv. Val. neutraliteto. Narai tos šiltesios kompanijos užsistatė kaučijas po \$10,000 ir paliuosuoti lig naujam teismui.

Berlynas juos taipgi prašalino nuo tarnysčių (!), o jų vietosna pastatė kitus. Vokietijos konsulio vietą San Francisco užėmė p. Zepfel iš Seattle, Wash.

Meluoja, ir ausis nekrula, sakoma apie melagius.

Pradžioje sausio mėn. š. m. San Francisco teisme buvo nagrinėjama tūlų rusų byla: patikavavo perskyru su savo vyru dėl jo didelio girtuokliavimo.

Kaip aš gyvas esu, bumojo alkoholio neturėjęs akis išvertė tvirtino vyras.

Na gi, pustelk, pareikalavo teisėjas.

Niekio nepadarysi prisiėjo pu-stelti.

Gana, gana! sušuko teisėjas: matyt ir dabar tavyje yra pusbakis viskės; savo kvapū tu gali jauti parverst. Di-vorce!

Žmonės! varguoliui, prispaus-ti, pavergti, parduoti, apvilti, jįs, galingsos minios! Kick-vienas, po sunkaus dienos darbo atsiseškite ankštame savo kam-baryje, pastatykite alkunes ant stalo ir parinę savo galvą galingais delnais pasvarstykite. Pasvarstykite, ką reiškia žemumai paduodamas faktas.

Matome, kad legalė žmogū-dystė žmogūdytė verda, plės-

ka visos Europos laukose; ruošiasi ir kitai. Žinome, kad saujalė kraugerių dėl savo ypatingų interesų lieja jures nekaltų varguolių kraujo. Žinome, kad kultūrisko pasaulio techniškoji perkanija pastveria iš ap-kasų ar nuo žemės šimtais var-guolių lavonus, kelia oran, dra-sko, nešioja po laukus. Žino-me, kad tas legalės žmogūdytės laimina dvasiskija. Žinome, kad toji baisioji žmonių skerdy-nė vedama interesais tūlų nes-kaitlingų asmenų, ir ji, toji žmogūdytė legalė.

Bet pažiūrėkime, kas iškyla po to, kuomet žmogūdytė tyde-riams tenka vien tik krupeletė, vien tik nusigęst.

Visiems žinoma, kad liepos 22 d. 1916 m. San Francisco laike preparedness maršavimo kažin-kas metė bombą, kuri sprogdama sužeidė ir užmušė keletą tik subęgusių klausyti nežmoniškų "muzikos" ir viso preparedness triukšmo, mažų gatvių vaikų ir moterų. Bet pats dalykas tame, kad buk kesintasi prieš militarizmo plan-tinimą.

Dabar apie iškeltą procesą vis-as pasaulis dažinojo. Žinoma, taigpi, kad nors didžiausiais ar-gumentais buvo prirodočėjama kaltinamų žmonių nekaltumas "bombardavime" preparedness, bet vis dėlto, jau tūli iš jų sėdi kalėjimuose... visam amžiniui.

Palikėdama kitą šalį, čia tik paminiu šio kelio iš to Mooney-Billingso ir kt. proceso incidentus.

Sausio 10 d. laike proceso kaltinamojo Mooney, teisėjai pastebėjo rankose vieno advoka-to lapelį, užvardytą "Prasi-manymas". Tą lapelį parašė ir išsiuntinėjo Darbininkų Gyni-mo Lygos kasierius Robertas Mačnor. Pamatęs tą brošiūrą gynėjas Cochran pašoko iš vietos ir užreikė, buk tai siunti-nėjas prokuroras tikslu suc-zinti visuomenei. Galų gale tei-smas įsakė kratos inspekto-riams užvesti federalį tyrinėji-mą, kas išsiuntinėjo tas brošiū-ras...

Gi sausio 12 d. laike nagrinėji-mo bylos, jau prokuroras apkal-tino "Blasto" redaktorių Al. Berkmaną ir jo bendradarbių Fitzgerald, ir k., kad buk jie drauge su Mooney padarę su-mokslą užmušti Californijos gubernatorių Jonsoną ir sukel-ti visuomenei prieš valstijos val-džią. Prirodymas tame, kad laike kratos "Blasto" redakcijos surastas lapukas popierus, kur užrašyta: "Ir gubernatoriui duo-sime spriktuką."

Prokuroras Fikert užreikė, kad daigiau darodumų jis duos tačė, kuomet bus areštuotas Berkmanas, dabar tik pranešė, kad 1911 m., kuomet laike dar-bininkų streiko du streikuotojai tapo įmesti kalėjimui už užmu-sinę prokurorą Monly, tad T. Mooney išcinančiame Cleveland, Ohio, industrialistų laikraštyje reikalavęs paliuosuoti areštuo-tųjų darbininkų.

Sako, buk gubernatorių Jon-son, kuomet sužinojęs apie pro-kuroro prirodymus, kad yra sumokslas jį, gubernatorių nu-žudyti, jis užreikė, kad jis tai girdė pirmu kurtu.

Gi sausio 18 d. prokuroro pa-dėjėjas Koon, savo apkaltina-moje prakalboje, kurį tęsėsi iš-tisą valandą, pripasakojo mai-sūs nesamonių. Jo prakalbos branduolys tame: "Kadangi mi-litarizmas nelabai malonus da-lykas anarechistams, tad be abe-joje kaltinami anarechistai pra-džioje 1916 m. sudarė šauką, ku-rios tikslas buvo išplėsti val-stybę, panaikinti nuosavybę, už-mušti prezidentą ir sukelti revo-luciją."

Kaltinamųjų gynėjas advo-katas Cochran iš New Yorko, kuris be atlyginimo pasisiūlė ginti kaltinamuosius, savo pri-rodymais sumušė į dulkes kal-tintųjų prasimanymus.

Cochran prirodė, kad paimtie-ji iš "Blasto" rankraščiai netu-ri nieko bendra su Mooney.

Viename paimtame laiske, pa-sirašytame "blastariai", Berk-manni siuloma viena spalų pa-vesti straipsniui prieš militariz-mą ir preparedness. Kitame gi rankraštyje (be parašo) yra frazė: "Atėjo laikas surinkimui iskrikusių neužgandėntų-var-guolių įiegi ir pagelbėti jiems išstarti savo svirtą žodį."

Tuliems lokie žodžiai šventai skamba, bet tūli, žiūrėkit, ką iš-to išveda.

Šeiva.

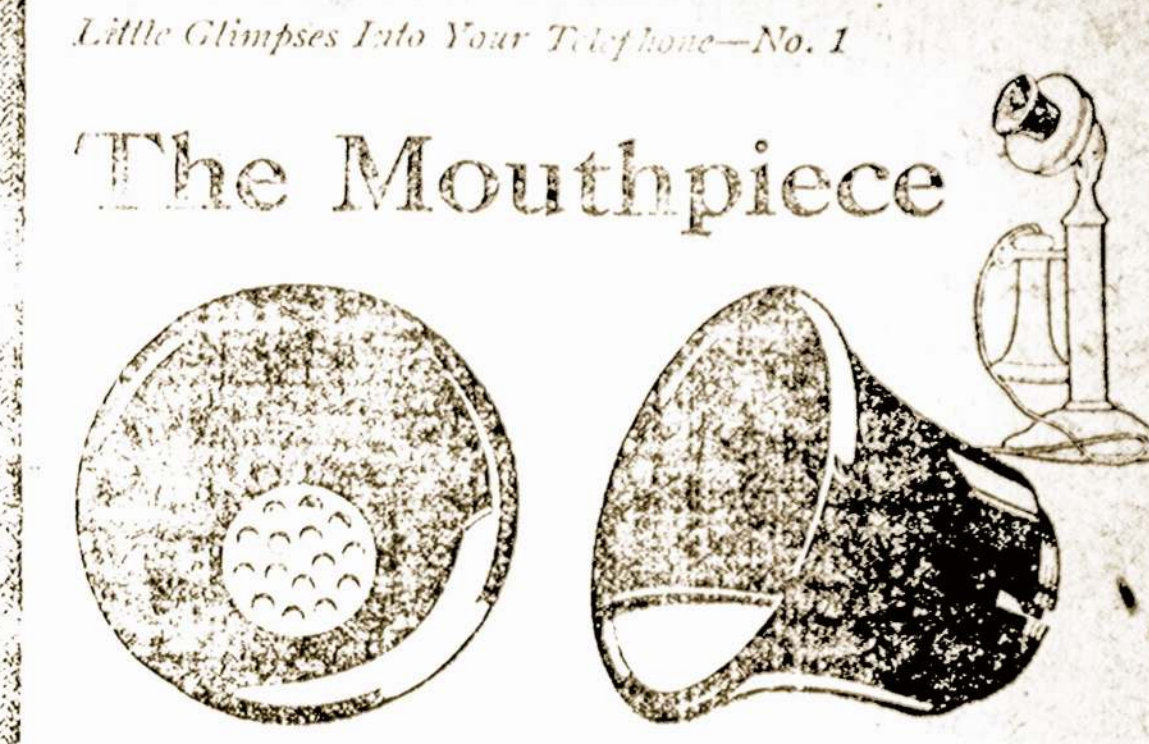
WAUKEGAN, ILL.

Nežiūrint atkakliausio mūsų klerikalų užsispyrimo, kad ap-kaltintus p. M. X. Mockų lai-svamaniai išėjo pergalėtojai.

"Naujių" skaitytojams jau yra žinoma, kad šio miestelio lie-tuviai bažnytininkai buvo su-restave p. M. X. Mockų ir išardė vienas prakalbas. Šiomis dienomis negrinėta jo byla. Bažnytininkai nepajiegė pripa-rodyti p. Mockų prielatumų nuodėmių teisngumą ir jis pa-liuosuota. Vadinasi, bažnyti-ninkai dar sykį nusidegino savo nešvarius pagius... Apie tai te-čiaus nerašysiu. Noriu čia pa-minėti dar vieną nachaliską tų ponų pasielgimą. Po to, kaip buvo suareštuota p. M. X. Moc-kus ir paskui užstatyta už jį rei-kalaujama paranka, vietinė Su-nų ir Dukterų draugystė, pasi-teiravus prie tam tikrų asmenų, surengė p. M. X. Mockui prakal-bas dar prieš teismą. Tātai tu-rėjo įvykti sausio 27 d. Bažny-tininkai nebesumanė kas dary-ti. Permatydami tai rengėjai ir pats kalbėtojas prieš pat prakal-bas nuėjo į policijos stotį pažiū-rėti ar neesama kokių nors pin-kių. Neapsiriko. Buta naujo

Little Glimpses Into Your Telephone—No. 1

The Mouthpiece

MOKSLAS ir metai patyrimo galutinai nusprendė dydį ir išveidą ir medegą vartojamą į Bell telefono kalbamąją vietą.

Si telefono dalis yra nurodyta sutrankimui garso ir tą darys kuomet kalbėtojo lūpos yra apie pusę colio atstume ir tiesiai į priekį nuo jo.

Kuomet kalba yra taikoma į kalbamąsios vietos kamą arba tolame nuo kalbėtojo iki pėdos toliau, ypač kitame gale linijos, legalės aiškiai girdėti jų balsą.

Geriančias pasekmes turėsite, kuomet, telefo-nuodami kalbesite ir persuntėte, aiškiau ir neper-garsiau balsą.

Chicago Telephone Company
Bell Telephone Building
Office 100

waranto. Užsistatė reikalauja-mą paranką ir vyko prakalbos-na. Žmonių prisirinko gana daug. Kalbėtojas remiai pradė-jo savo kalbą. Bet štai po va-landos atėna policistas su nau-ju warantu... Bažnytininkai ne-apsakomai nudžiugo. Tuo tar-pu prakalbų rengėjai praneša susirinkusiesiems, kad neisiskir-sityt, nes už 20 minučių kalbė-tojas ir vėl sugrįšias. Neį vie-nas neina iš svetainės laukia kalbėtojo. Komitetas nuvyko nuovadon, užstato paranką ir paskirtu laiku sugrįžta su kal-bėtoju. Didžiausiu entuziazmu susirinkusieji pasitiko kalbėto-ją. O bažnytininkai neriasi iš kailio. Dar sykį jie bandė pirk-ti warantą, bet šį syk nebegavo... Prakalbos gi tęsėsi iki 12 val. nakties. Žmonės buvo labai pa-tenkinti.

Vadinasi, mūsų juodieji ste-riasi begėdiškiausių priemonių kovai prieš laisvą žodį. Net vy-riausias jų dvasiškasai vadas ne-sisarmatijo begėdomas po stu-bas agituoti žmones, kad jie kreivai liudytų prieš p. M. X. Mockų. Bet viskas veltui!

Bažnytininkai gavo gerą spraktą. Negreit jie išdrįs at-kartoti savo atakas.

J. M.

SO. BETHLEHEM, PA.

So. Bethlehem'as yra nedide-lis miestukas, apgyventas dau-giausia atėviais iš Austrijos, Rusijos, Italijos, Airijos ir Bal-kanų valstybių. Lietuvių ran-dasi tik apie porą simtų. Taip sakant, čia susispietę atėviai iš žemiausių stovinčių kulturoje Europos šalių. Tai gi ir darbi-ninkų susipratimas stovi ant žemo laipsnio.

Kaip jau žinoma, čia randas didelės geležies dirbtuvės, pri-klausiančios Bethlehem Steel kompanijai. Dabartinės karės laiku išdirbystė pasidvigubino, mat dirbama visoki karės pabu-klai. Tuo tarpu dirba apie

30,000 darbininkų; pirm karės dirbo 17,000. Uždarbiai nevie-noki; amatininkai čia uždirba gana gerai (mat jų stoka). Y-ra daug ir tokių, kurie uždirba virš 10 dol. į dieną. Bet pap-rastų darbininkų darbo sąlygos tiesiog apverktinos. Jie dirba sunkiausius darbus. Daugiaus-ia dirbama 12 valandų paroj, ir uždarbis nuo 2.40 iki 3 dol. į dieną. Darbininkai neorgani-zuoti nepriklauso jokiai uni-jai, taigi jų naudojimas per kompaniją beribis. Kompani-ja kiek kuriam darbininkui no-ri, tiek moka, ir kaip nori taip algaisi su darbininkais. Viskas priklauso nuo kompanijos ma-lonės.

Pragyvenimo reikmenis dar-batinių laiku baisiai pabrango. Rends už stubas-kambarius ne girdėtai paktio.

Ir taip viskas beveik dvigubai pabrango, negu buvo pirma ka-rės.

Tai gi nors dabar skaitoma ge-riausi laikai, nes darbų randas įvales, bet skurdas nuo darbi-ninko nesišalina, atpenč — glamo-nėja jį savo kietai rankom. Ir, be abejonės, kiekvienas dar-bininkas klausia savęs: kas bus tuomet, kada pasibaigs Europos karė, kuomet beveik pusė dar-bininkų, kurie dirba prie amu-nicijos, neteks darbo?

Tokiose tai sąlygose dabar randas Bethlehem'o darbinin-kai, tos kompanijos, kuri perai-tais metais turėjo 50 milijonų dolerių gryno pelno.

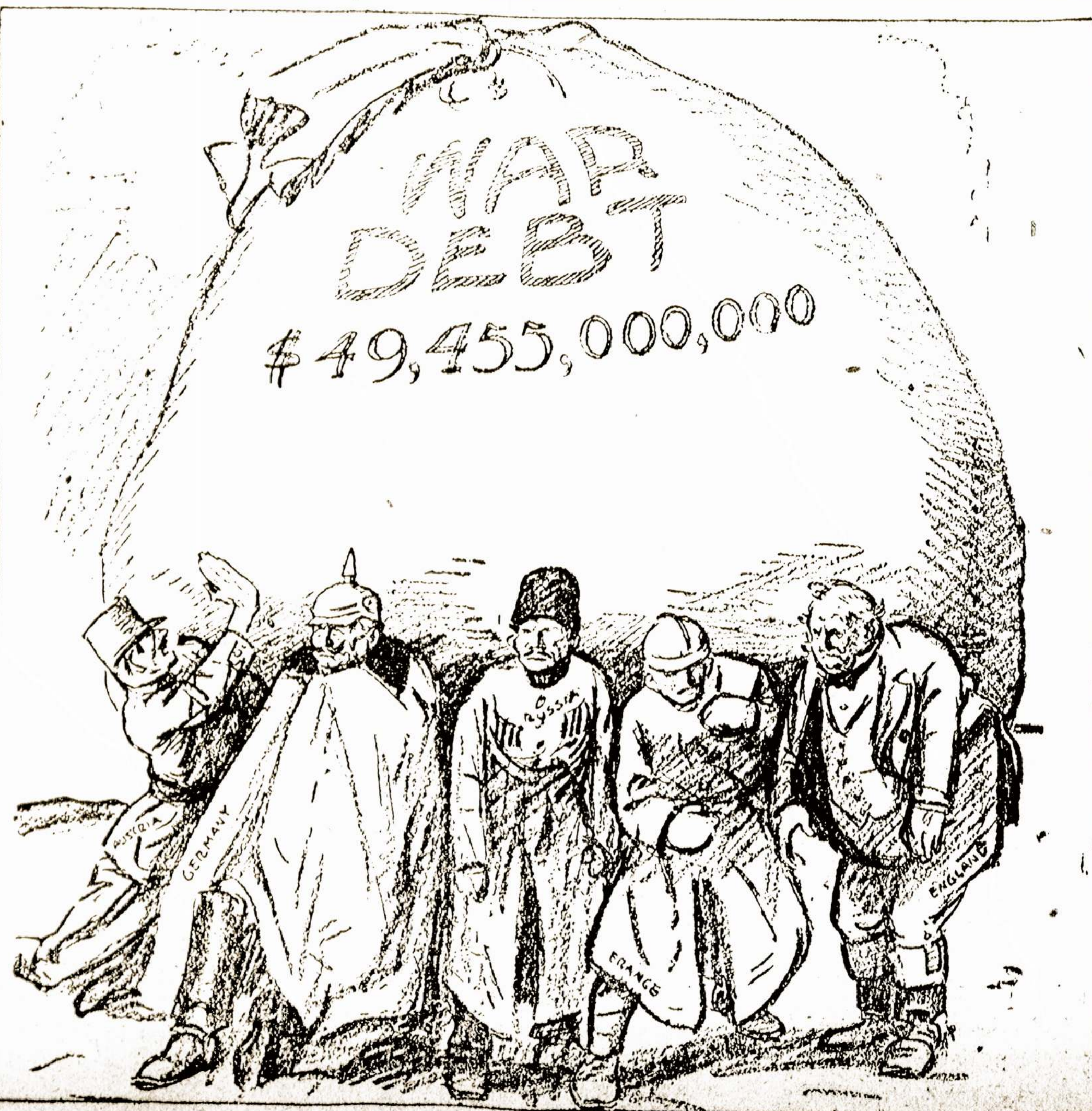
P. Berukėtis.

SO. BOSTON, MASS.

Sausio 27 d. So. Bostono Lie-tuvių Labdarystės Draugija su-ryngė koncertą. Programe da-lyvavo "Gabiljos" choras ir keli L. Konservatorijos mokiniai.

Vasario 11 d. Lietuvių Kon-servatorija rengia koncertą. Sobostoniečiai turės progos pa-sigėrėti "Girių Karaliu" ope-rete.

Petras Gutys.

Bendra visu našta. Kad tikkarės skolos nenuspaustų jų.

—Rollin Kirby in New York World.

KODĖL NEŽINOTI SEKANČIŲ IŠAIŠKINIMŲ?

Išliuosavimo judėjimas, Betvarkė, Komunizmas, Tikėjimas, Paternalizmas, Vergystė, Girtuokliavimas, Individualizmas, Visiška Lygybė, Privatiska Nuosavybė, Atlyginimas už riziką, Materialistai — vėjo gaudytojai, Praktis-kas darbas, Žmogaus prigimtis ir daug kitų klausimų.

Tie visi išaiškinimai randasi knygoje:

KAS YRA TAIP, O KAS NE TAIP?

Knygos kaina tik 50c. Reikalaukite:

"NAUJIENOS"

1840 S. Halsted St.

Chicago, Illinois

NAUJIENOS

The Lithuanian Daily News

First Lithuanian Daily in America
Published Daily Except Sunday
LITHUANIAN NEWS PUB. CO. INC.

Užsakovojų kainos:
Chicagoje — per išnešiojus 12
savaitėse. Pats siunčiant,
Chicagoje metams \$6.00, pusei me-
to \$3.50.
Kitur, ne Chicagoje, metams \$5.00
Pusmetiui \$3.00
Trijų mėnesiams \$1.75
Dviem mėnesiams \$1.00
Kas mėnesį \$0.60
Kanadoje, metams \$6.00
Europoje, metams \$7.00

Address: NAUJIENOS, 1840 S. Halsted, Chicago, Ill.

Redakcijai ir korespondentų prašome siunčiamus išspausdinimui laikraš-
tiniems rašyti tik lietuvių kalba. Reikia būtinai rašyti aiškiai ir ant vienos popieriaus pusės, be to
reikia rašyti tik lietuvių kalba. Reikia rašyti tik lietuvių kalba. Reikia rašyti tik lietuvių kalba.
Rašyti tik lietuvių kalba. Rašyti tik lietuvių kalba. Rašyti tik lietuvių kalba.
Rašyti tik lietuvių kalba. Rašyti tik lietuvių kalba. Rašyti tik lietuvių kalba.

Ameniškal Redaktorių matyti galima tik nuo 5 iki 5:30 val. vak.

Redakcijos Straipsniai

Diplomatija ir darbininkai.

Dabartinis Suv. Valstijų konfliktas su Vokietija dar kartą parodė, kaip pragaištinga yra žmonėms, kad užsienio politika yra vedama nedemokratinio būdu.

Iš Berlio "Vorwaerts" mes žinome, kad karės pasitvirtinimą pagelba "submarinų" paskelbė Vokietijos valdžia be reikštingo žinios. Minėtas laikraštis sako, kad Vokietijos žmonės yra priešingi tokiam valdžios žingsniui. Jie nori ne didinimo kraujo liejimo, bet jo sustabdymo.

Vienok ir Suv. Valstijose valdžia pasielgė panašiai, kaip Vokietijoje. Prezidentas Wilsonas vienas nutarė pertraukti ryšius su Vokietija, ir kada jį tati padarė, tai pranešė apie tai kongresui. Po ryšių pertraukimo atsirado toks judėjimas, jogei karė kiekvieną valandą gali pasidaryt neišvengiama. Tuomet prezidentas vėl ateis į kongresą ir prašys įgaliojimo vesti karę. Aišku, kad kongresui tuomet nepaliks beveik nieko, daugiau, kaip uždėt antspaudą ant prezidento pasielgimų.

Taigi, nors formaliai šioje šalyje karės ir taikos darymo teisė priklauso kongresui, bet faktiškai jas daro prezidentas.

Blogesnio dalyko, kaip tokia tvarka, negalima sau nei įsivaizdinti. Kur yra užtikrinimo, kad prezidentas nesuklys tokiam be galo svarbiam klausime? Nėra jokio užtikrinimo. Jisai gali pats papildyt klaidą; jisai gali paklausti netikusių patarėjų; jisai gali neteisingai suprast žmonių upą. Ir kiekviename tų atsitikimų šalis turės užmokėti šimtais tūkstančių gyvasčių ir baisybėmis turtų.

O kokia yra prezidento atsakomybė už intraukimą šalies į bereikalingą karę? Nėra jokios. Prirodyt, kad jisai tyčiomis pasielgė kenkiamingai yra beveik negalima; ir kas užsiimtų tokio prirodinėjimu? Karei kilus, prezidentas neturi reikalo pats nė į mušų lauką eiti; jisai siunčia tenai kitus. Tai- gi jisai pats nieku nerizikuoja. Visa rizika puola ant žmonių, o tuo tarpu žmonės

neturi jokio balso karės skelbimo klausime.

Šitokia pavojinga žmonių tvarka turėtų būti pralinta. Užsienių reikalai privalo būti vedami atvirai ir jie privalo būti po kongreso kontrole. Slaptumas turi išnykti iš tos politikos. O svarbiausiam tos politikos klausime, butent, karės skelbime sprendžiamas balsas turi priklausyti tiesiog žmo- nės.

Šitokius reikalavimus jau senai stato socialistai. Savo programoje (platformoje), kuris buvo priimtas peritą vasarą, Socialistų Partija sako: "Kad jokia karė ne- būtų skelbiama arba veda- ma Suv. Valstijų, visų žmo- nių referendumui nenu- tarus, išskiriant, kada reikia atremt įsiveržimą".

Jeigu, vadinas, svetima kariuomenė įsiveržė į Suv. Valstijų teritoriją, tai val- džia gali be referendumo at- remti įsiveržusius. Bet šiaip, tai kilus karės klausimui, ji privalo išrįst visuotinis žmo- nių balsavimas. Žmonės ka- rėje lieja savo kraują, todėl jie privalo ir spręst, kariaut ar ne.

Galima tikrai pasakyti, kad jeigu dabar, prisiarti- nus karės pavojui, Suv. Val- stijų piliečiams būtų duota proga balsuoti, tai nedaug teatsirastų jų tarpe tokių, kurie norėtų kariaut su Vo- kietija. Tikrai geidžia ka- rės tikrai tie galingieji ka- pitalistai, kurie vilkai, kurie traukia pelną iš karės. Jie galėtų ir balsuoti už karę ka- rtiu su visais savo kaplėu- kais, kurie karinius balsus leidžia į svietą iš redakcijų kambarių, iš estradų ir sa- kyklų; galėtų balsuoti, o pa- skui eit patį mušties su vo- kiečiu. Jeigu jie iš tenai ne- grįžtų, tai šaliai būtų dar geriau.

Kol karių klausimas bus slaptos diplomatijos ranko- se, tol žmonės laukuose už svetimus jiems reikalus. At- ėmus užsienių politikos ve- dimą iš diplomatų, karių pa- vojus žymiai sumažėtų. To- del darbininkai ir privalo to reikalaut.

Dar "žmonių opiniją".

"Naujienos" ir vėl pateko į didžiosios kapitalistisko- sios spaudos spaltus. An- kart iškreipė mūsų nuomo- nę Chicago "Herald", kuris pranešė, jogei "Naujienos" smerkia Vokietiją, bet užslė- pė, kad jos prielankiai atsi- liepia apie Vokietijos taikos pasiūlymą. Dar didesnę fal- sifikaciją dabar papildė Chi- cago "Tribune".

Vakarykščiame savo nu- meryje, paduodama svetim- kalbės spaudos balsus apie dabartinę krizisą, "Tribune" rašo:

"'Naujienos' (Lithuanian Daily News) subatogė davė ilgoką išvadžiojimą apie vokiečių notos tikslą. Laikraštis užreikšė, kad dar negalima pasakyti, ko-

kias ji turės paselkmes šiai šaliai, bet kad, šiaip ar taip, visos tautos Ameri- koje privalo stovėt "be- hind Prezident Wilson in a solid Americanizm".

Skaitytojai gerai žino, kad "Naujienose" buvo parašyta griežtai priešingi dalykai. Niekas iš "Tribune" nebuvo kreipėsis į mūsų redakciją patirt mūsų nuomonės. Va- dinasi, "Tribune" pamelavo. Kodel? Todėl, kad norėjo parodyt lietuvių "patriotin- gumą". Šitokiomis suklas- tuotomis žiniomis dzingoi- sty spauda stengiasi pakreipt publikos opiniją linkui ka- rės.

Apžvalga

J. ŠUKIO KRAIPYMAI.

Šis straipsnis nebus indomus tiems, kurie nėra skaitę drg. J. Šukio straipsnio "Tėvynės" gy- nimui klausimu", tilpusio pasku- tiniam "Kovos" numeryje, ka- dangi mes čionai pasitenkisi- me tikrai atitaisyti J. Šukio iš- kraipymų ir klaidų, kurių pil- na yra jo polemika ataka prieš "Naujienas". Patį tą "Tėvy- nės" gynyimo" klausimą mes pa- nagrinėsime giliau, kuomet mu- sų oponentas pasakys, ką jisai turi prieš kitą, svarbiausiąją, "Naujienų" straipsnio (tilpu- siu 13 num.) dalį.

Atitaisyti J. Š. iškreipimus rei- kia būtinai, kadangi jie "Ko- vos" skaitytojų akyse pastato "Naujienas" visai klaidingoje šviesoje.

Pirmas iškreipimas. "Nau- jienose" buvo pasakyta, kad "Kovos" redakcija (t. y. drg. V. Kapsukas) jau keletą kartų iš- nešinėjo mums, kad mes "sto- jame" už tėvynės gynyimą; bet ji niekuomet neparodė, kame to dalyko blogumas. Drg. Šukys j tai atsako:

Kodėl "Kovos" red. (t. y. d. V. Kapsukas) čia būtinai minėjus? Juk "Kovos" re- dakcijoj ne vien tik drg. V. Kapsukas tesiranda! Kam gi čia tas bereikalingas prie as- menų kabinėjimasis?

Šukio kaltinimas yra visai ne- vietojis. Keitikuot kieno nors pažvalgas visuomenės klau- simuose tai nėra kabinėjimasi prie asmens. V. Kapsuką "Naujienos" paminėjo tikslai delto, kad atskyrus dabartinę "Kovos" redakciją nuo senes- niosios. Pirmiau mes panašų prieštąstį iš "Kovos" nebuvo- me girdėję; jie pasipylė tikslai tada, kada prie to laikraščio pradėjo dirbt Kapsukas, nors pirmuoju jo redaktorium dar vis tebeskaito tas pats asmuo. Taigi čia kaltė ne "Naujienų", kad reikia minėt asmenis, bet "Kovos" redakcijos tvarkos.

Antras iškreipimas. Šukys toliau rašo:

... O antra, taip išrodo lyg "Naujienų" redakcija "Ko- vos" neskaitytų, jogei čia tvirtina, jog "Kova" nepasa- kius, kame yra blogumas "Tė- vynės" gynyimo."

Šukys gal-būt skaito "Kovą", bet jeigu skaito, tai, matyt, ne viską supranta. Jisai mano, kad 9-jo L. S. S. suvažiavimo rezoliucijai pilnai išieša "Tėvy- nės gynyimo" klausimą (ta rezol- iucija, beto, yra ne "Kovos" ir ne Kapsuko, bet suvažiavimo); o tai yra didelė klaida. Minė- toje rezoliucijoje, kaip pats mu- sų oponentas žino, eina kalba tik apie "imperialistinių karų gadyne", tuo-gi tarpu "Naujie- nos" keletą kartų ėmė klau- simą daug plačiau. Ir nevezint to, "Kova" tuojaus, kaip tik pa- matydavo straipsnį "Naujieno-

se", šaukdavo: žiūrėkite, "Nau- jienos" stoja už tėvynės gyni- mą! Ir taip šaukdama, ji nie- kuomet nepaaiškindavo, kame- gi yra mūsų pozicijos blogu- mas.

Trečias iškreipimas. "Naujie- nose" buvo pasakyta, kad jeigu socialistai pripažins tėvynę, tai jie negalės absoliučiai atmeti ir jos gynyimą. Šukys rašo apie tą mūsų pasakymą:

Ve kame tas didysis kri- kis, kurio "Naujienos" nei ištiesi, nei už riesti negali. Taigi, "jeigu socialistai pri- pažins tėvynę, tai kaipgi jie galės atmeti tos tėvynės gyni- mą?" Kas čia pasakyta? Pa- sakyta, kad, jeigu tėvynė yra, tai reikia ją ir ginti. Ar ne taip? O, leiskim, bažnyčia su įvairiom tikėjimo sektomis yra, tai reikia ir ją ginti?

Šičia Šukys padarė "kriukį" — ie "užreikšė" jį — "Naujienos" pa- pažint. Jo supratimu "pripa- žint", tai reiškia sakyti, kad yra. Bažnyčia yra, taigi mes ją "pri- pažįstam"; kalėjimai yra, tai- gi mes juos "pripažįstam"; streiklaužiai yra, būdellai, va- gis, prostitucija, carai, parazi- tai — yra, taigi mes juos pripa- žįstam. O kadangi "Naujienos" sako, kad negalima, neginti to, ką mes pripažįstam, tai tuo bu- du išieina, kad mes turime gin- ti ir bažnyčias, ir kalėjimus, ir streiklaužius, ir būdellus ir vis- ką. Šiaip "sukritikuot" "Nau- jienas" gali bile kas.

Bet dalykas tame, kad "Nau- jienos" vartojo žodį "pripažint" visai kitoje prasmėje. Ir visi jį paprastai vartoja ne tokioje pr- smėje, kaip "išaiškino" J. Š. Žodį pripažint "Naujienos" var- tojo prasmėje: "sakyti, kad tai mano," kad "aš turiu." Jogeit- tas žodis "Naujienų" straipsny- je išties turėjo šitokią prasmę, tai patvirtina visi to straipsnio išvadžiojimai. Truputį augš-čiau to sakiniu, kur kalbama a- pie pripažinimą tėvynės, tenai sakoma: "Socialistai, sakysim, atmes "Tėvynės gynyimą", o kaip bus su tėvyne — ar jos jie taip- pat turi pripažinti?" Pabrau- ktieji čionai žodžiai aiškiai ro- do, kad "nepripažinti" yra tas- pat, ką ir "atmeti"; reiška, "pripažinti" yra tas-pat, ką "pri- imti" (skaityt už savo). Keletu sakinių žemiau charakterizuo- jama tulų socialistų pažvalgos šiaip: "Jie sako: mes atmetame ne tik "Tėvynės gynyimą, bet ir pačią tėvynę. Mes nepripažįsta- me tėvynės, ir delto." Čia ir vėl aiškiai matyti, kad "pripa- žinti" turi prasmę "atmesti." Ant- galo tą patvirtina ir garsusis "Komunistų Manifesto" pasak- ymas, kurį mes citavome savo straipsnyje: "Darbininkai netu- ri tėvynės." Sako, kad neturi, reiškia, nepripažįsta.

Taigi, kaip matote, aiškumo sulig to žodžio prasmės straips- nyje buvo pakinkamasi. Pade- ryti iš jo tokią užreiktą kriukį,

kokį padarė J. Šukys, galėjo tik- tai žmogus, kuriam rūpėjo ne suprast "Naujienas," o prisika- binti prie jų.

Ketvirtas iškreipimas. Musų oponentas rašo:

Jeigu tą kraštą, kuriame aš gimiau, mano tėvyne vadina (čia termino, vardo daly- kas), tai kaip aš galiu sakyti, kad jos nėra? Taip sakyda- mas, aš tvirtinau, jog aš esu visai negimęs. Juk tai tušta- ma išieyti, kaip "Naujienų" tvirtinime, kad išieina: Kas yra, tas reikia ginti. O jeigu išrokovimo nėra ginti "tą, kas yra". Jeigu tas, kas yra, nei šildo, nei šaldo? Jeigu gimti- nam krašte jokių platesnių teisių neturime, negu kituose ne gimtiniuose kraštuose, tai kodel aš turėčiau taji gimtinį kraštą daugiau už kitus kraš- tus ginti? Ir jeigu tuo "gyni- mu" imperialistinių karų ga- dyneje aš tik kitus vergus ir sau naujų retėjų kalsiu?

Gal todėl aš turiu "ginti," kad ten gimiau, ten mano tėvai randasi? Bet mano tė- vai juk yra tik mano tėvai, kurie taip-pat nuo to "gyni- mo" nieko nepelnys. Paga- lios, sunaus jausmai tankiai nieko bendro neturi su tais obalsiais, viso pasaulio dar- bininkų reikalais. Kam gi tad tuos giminiškus, grynai as- meninius, santykius velti į milijoninės minios bendrąjį darbininkų klesos reikalą svarstymą? Taip elgdama- sis, aš būčiau tikriausias aro- gantis: savo asmens jausmus statydamas ant lygios su mi- lioninės darbininkų klesos re- ikalais. Tuo būdu, žinoma, juoščiau suirėtu, netvarką ir bendrąjį proletariato reikalą svarsty- mą. Kas gi išieyti? Išties ir vėl tas pats, kas išėjo Euro- pos karui prasidėjus. Socia- listų Internacjonalas, atsimu- šęs į "Tėvynės gynyimą," sub- rėjo.

Vadinas, tuo keliu einant, kurį "Naujienos" perša, ir vėl prie to pačios katastrofos artinamės, prie kuriuos An- trasis Internacjonalas priejo, "Tėvynės ginti" nuėjęs impe- rialistinio karo gadyneje. Ar dar nepakanka tos lekcijos?

J. Šukys prasimano nebutus dalykus, kada jisai sako, kad "Naujienos" buk "persa" eiti tuo keliu, kuriuo nuėjo didži- tua Europos socialistų dabarti- nės karės laikui. "Naujienos" nieko nepiršo, o tik tyrinėjo klausimą ir to tyrinėjimo rezul- tatą išreikšė šitokiais žodžiais:

Vadinas, gint ar negint tė- vynę socialistai yra daug pa- nėsni klausimas, ne kaip ai- škina kairieji. Pirmą negu davus atsakymą į jį tam tik- rame atsitikime, reikia atsi- žvelgti į visas to atsitikimo aplinkybes. Vieno amžino recepto socialistai nėra.

Penktas iškreipimas. J. Šukys visai sauvaišškai slaurina "Nau- jienų" išvadžiojimus, daryda- mas iš jų "išvedimą", kad mes buk stoja už tėvynės gynyimą "imperialistinių karų gadyne- je." Tokio klausimo apriboji- mo "Naujienose" nėra; ir mes, kaip jau nurodėme, "gynimo" nepiršome nė toje "imperialisti- nių karų gadyneje," nė kurioje kitoje.

Šeštasis iškreipimas. Bet dar daug arčiau Šukys iškreipia mu- sų mintis savo pasakomis apie "gimtinį kraštą." Viena, yra didžiausia nesąmonė tvirtint, kad po žodžiu "Tėvynė" reikia būtinai suprast tik gimimo vie- tą. Tokį supratimą tegali tu- rėt šiandie tikrai tamais kaimie- tis, kuris visą savo amžių nėra niekur iškėdęs nosies iš savo bažnytkiemio. Antra, "Naujie- nų" straipsniuose niekur nebu- vo kalbos apie "sunaus jaus- mus" ir kitokius išdėvėjimus dalykus, kuruos Šukys surišo

su tėvyne. Mes žinome, kad je- yra ir turi tam tikrą reikšmę, bet savo išvadžiojimuose mes apie juos visai neminėjome (vienam antram laikraščio straipsnyje visko ir negalima aprėpt). "Tė- vynę" mes ėmėme vien grynai visuomenišku žvilgsniu. Aiški- namai, ką reiškia tėvynė, mes nurodėme, kaip į tai žiuri kapi- talistai ir kaip į tai žiuri darbi- ninkai (sūsiapratę); taigi mes kalbėjome apie klesas, apie vi- suomenę, o ne apie "giminiš- kus, grynai asmeninius santy- kius." Ir jeigu kame "arogan- cijos" yra, tai tikrai ne "Naujie- nose", bet tame "kritike", ku- ris prisipyręs bruka mums tą, ko mes niekuomet nesame sa- kę.

Septintas iškreipimas. "Nau- jienos" rašė, kad nepripažint tėvynės, tai reikstų nepripažint tautų ir jų teisių ir nesipriešint užkariavimams. Šukys į tai at- sako:

Iškreipti ir sumaišyti nieko bendro neturintys dalykai ir sąmoningai ar nesąmoni- ngai laužties į atviras duris, butent, šturmu prirodi- nėti tėvynės ir tautos buvimą, — tai "Naujienoms" sekasi. Nežinia kaip da jos nesusi- mislino imti ir prirodyti, kad ir kalbų daugiau esama, negu viena lietuviška!... Lyg kas būtų prieštaravęs tam daly- kui. Bet ką mes suprantame tuo žodžiu "Tėvynė," tai jau kas kita.

Šukys čionai vėl "riečia" sa- vo "kriukį" su žodžiu "pripa- žinti." "Naujienoms" eina ka- lba apie tai, ar tautos turi tam tikras teises, o mūsų oponentas tvirtina, kad mes kalbėjė tikslai, jogei tautos skiriasi vienos nuo kitų, t. y. kad lenkai nėra lietu- viai, rusai nėra vokiečiai ir tt. Ir šiaip iškreipęs mūsų mintį jisai dargi prikiša mums — "iš- kreipimą," "sumaišymą" ir "laužymąsi į atviras duris"! Di- desnių šposų, tur-but negali nė but.

Aštuntas iškreipimas. "Nau- jienos" nurodė, kad kairieji so- cialistai savo išvadžiojimuose apie "Tėvynės gynyimą" tarp kō kita remiasi ir augščiau cituo- tais "Komunistų Manifesto" žo- džiais. Šukys į tai atsako:

"Komunistų Manifesto" yra kalbama apie kapitalistų val- domąją tėvynę. "Naujienos" teisingą mintį pveda iš "Ko- munistų Manifesto." Dabarti- nė "Tėvynė" yra kapitalistų dalykas, tai jie ją ir privalo ginti. Darbininkas, kuris su- tinka "ginti" tąją kapitalistų "Tėvynę," gina jų reikalus, tarnauja kapitalistų klesai, savo išnaudotojams. Tai yra faktas, kurį kiekvienas šian- dien gali matyti Europos ka- re.

Bet "N." nesutinka; jos "ši- tokiam klausimo risimui ne- pritaria."

Vadinas "nepritaria" ir tam, ką Marksas ir Engelsas sakė, ir vistik save marks- ninku vadina: nesutaukomi dalykai.

Pagal Šukio logiką gal taip ir išieina, kad mes nepritariame Marksui ir Engelsui, bet tas, kuris žino, kas yra parašyta "Komunistų Manifesto," to ne- pastūlys. Rašant šį straipsnį, mes, ant nelaimės, turime po ranka tik "sulietuvintąjį" "Ko- munistų Manifestą," kurį išleido L. S. S. Bet mūsų tikslui pa- kaks ir to, kad mes paduosime dvejetainį sakinių iš tos knygelės. Jie šiaip skanba:

"Einant visupirma prie pa- ėmimo politiškos valdžios, prie susiorganizavimo į tauti- nę klesą, prie nusikonsstitu- vimo kaipto tauta — proleta- riatas turi but tautiniu tik niekad buržuazijos to žodžio prasmėje."

Šitie žodžiai stovi "Komunis- tų Manifesto" tame pačiame pa- rafo, kur pasakytas, kad

"darbininkai neturi tėvynės." Vadinas, ne kas kitas, kaip Marksas su Engelsu pasakė, kad proletariatas turi but nacio- naliu, tik ne toje prasmėje, kaip supranta nacionalizmą buržu- zija. Ir patį Marksas su Eng- su nacijos (tautos) klausimą riša kartu su tėvynės klausimu. O Šukys mums pasakojo, kad tai esą sumaišymas nieko ben- dra neturinčių dalykų. Ar ne per greit tas "kritikas" pradėjo mokint kitus marksizmo?

"Naujienos" nepritaria kai- kuriems socialistams ne delto, kad jie remiasi "Komunistų Manifestu", bet delto, kad jie neteisingai prasmę indeda į jo žodžius.

Devintas iškreipimas. Toliau Šukio polemikoje skaitome:

"Naujienų" redakcija tai gerai supranta, kas "Komu- nistų Manifeste" pasakyta. Bet va, kas jų norima prro- dyti: norima prirodyti, kad kairieji socialistai nežino, ką jie kalbą. Bet taip jau ne- nusisekusiai prirodinėja, kad iš to viso prirodinėjimo gau- ni kaip tik priešingą supratimą, tai yra, kad "N." nežino, ką kalba.

Ir kodel jos taip daro? Ne- sunku suprasti kodel: Jos no- ri prirodyti reikalingumą "Tėvynę" ginti. Ir kad tai pri- rodžius, jos griebiasi prirodi- nėti, jog "Tėvynė" yra, ir ka- dangi ji yra, tai reikia jį ir ginti.

Kaip matote, čia jau mums tasai "kairysis socialistas" pri- kiša net norą tyčioms apverst augstyn kojoms Markso ir En- gelsos mokslą, kad suklaidins žmones. Jisai džiaugiasi tikslai tuo, kad jam pavykė taip leng- vai iškelti aiškintą "Naujie- nų" apgaviną darbą. Savo o- ponentui Šukys nepripažįsta net elementario sąžiningumo.

Dešimtas iškreipimas. "Nau- jienos" rašė, kad socialistai pri- pažįsta tautas ir jų teises ir prie- šinasi tautų paverginimui; todėl jie pripažįsta ir tėvynę. Šukys atsako į tai:

Taigi, taigi. Bet tai dar ne- reiškia, kad jie turi drauge su "Naujienomis" pripažinti ir reikalingumą ginti ją imperi- alistinių karų gadyneje, kuo- met despotai kapitalistai gas- padoriauja, nes tai būtų ty imperialistų reikalų gynyimas ir jų gaspadoriavimo stipri- nimas, tai yra ilgesniems me- tams tosios tėvynės pavergi- mas.

Čia jau Šukys stačiai tvirtina, kad "Naujienos" pripažįsta rei- kalingumą ginti tėvynę "impe- rialistinių karų gadyneje!"

Vienuoliktas iškreipimas. "Naujienos" nurodė, kad visi socialistai vienodai žiuri į tau- tų teises ir tuo žvilgsniu jioms tėvynės pripažinimas yra pats savaimi suprantamas dalykas. Šukys rašo:

Taigi, pats savaimi supran- tamas dalykas, o vistik "Na- ujienos" mėgina jį kitaip iš- aiškinti arba, teisingiau sa- kant, supainioti taip, kad nei pačios "Naujienos" nesupa- rstų. Sakau "nesuprastų" — ir kodel? Štai kodel: "Mar- kso ir Engelso išreikštomis "Komunistų Manifeste" pa- žiuromis į tėvynę vaduojas šiandien visi kairieji socia- listai. "Naujienos" tai vadina ne marksistinėmis pažiuo- mis. Sulyg "Nauj." išieina, kad nei pats Marksas nebuvęs marksistas. Na ir ką tą pa- darysi, jeigu jos kalba "Try- kotirij" ir tėvynę trokšta gin- ti!

Vadinas, Šukys mums ir vėl prikiša sąžinę (tyčiomis atlieka- mą) dalyko painiojimą ir pte- to dar tokių nesąmonių, kurų galėtum laukt tik iš pakrovimo bepročio.

Dvyliktas iškreipimas. Ši "Naujienos" polemika, kaip

ses ir tuo budu pripažista tėvyne. — Šukys išveda, kad "Naujiene" "nežino kairioji," ką daro dešinioji, nes, girdi, jos pačios rašė, kad "tėvyne gynimo" klausime yra trys pamatinės srovės.

Delei to turime pastebėti, kad tėvyne klausimas yra vienas dalykas, o tėvyne gynimo klausimas yra kitas dalykas.

Padary šitą peržvalgą, mes negalime nepastatyti klausimo: Ką visa tauta reikiška? Kokiu budu galėjo atsitikti taip, kad L. S. S. organai pasirodė straipsniais, kuriame tuzinai knibžda aiškų oponento minties išraišymai ir ligi šmeižimo dauginami prieštariai? Kokiu budu toki literatūriškai nesvarumai galėjo išlikti iš po L. S. S. Pild. K. sekretoriaus plunksnos ir patekti į spaltus laikraščio, kuris turi pretenziją kalbėti visų lietuvių socialistų vardu?

Ir dar kas mus ypatingai stebina, tai tas tonas, kuriuo J. Šukys kalba su "Naujienuis." "Naujienu" straipsniuose, prie kurių jį prikibo, nėra nieko asmeniškai; juose stengiamasi visų išdiskusuoti klausimą. Vienas "Kovos" bendradarbis išlieja visą savo tulžį ant "Naujienu." O kokių pamokslų jisai joms sako apie marksizmą ir kitus dalykus!

Atrodo, kad "Kova" su savo artimesniais priešiniais jau taip toli nuejo, jogi nežino kur eiti.

PRIE SUSISĖLIMO ISTORIJS.

"Naujienu" redakcija rašo "Diskusijų Sutraukioj" (31. L.):

"Susisėlimo principas tai buvo vienintėlis dalykas, kurį pirmas paskelbė lietuvių spaudoje dabartinis "antrasis" "Kovos" redaktorius ir kurį galima būtų pridėti prie minėtų trijų dėsnių, sudarantių socialistų poziciją."

Kadangi šitas principas man iš pat pradžių rodėsi, ir dabar rodosi, labai svarbus ir didelis šalia visų mūsų ekonomikos kovos principų, tai skaitau savo priederme pažymėti faktus, kad paskui susisėlimo istorijos rašytojas kartais nesuklystų.

"Naujoji Lietuva" kovo 6 d. (s. st.), N. 11, 1916 m. rašė, atsisakydama dalyvauti suvažiavime, kurį šaukė klerikalinis Centr. Komitetas. Nurodžius, kad, kaip pėlimo komitetas, "turėtu būti be partijos ir dirbti savo darbą neatliepiamas jokios grupės ir klesos reikalų", "N. Liet." redakcija rašo: "jis turėjo organizuoti tą darbą demokratiniais visuomenybės pamatais, kurie leidžia dalyvauti ir kontroliuoti ne tik tai šelpėjus, bet ir šelpiamuosius." Toliau: "Tiesa, tokiam darbe, kur užtenka gauti milžiniškų sumų iš tam tikrų šaltinių ir savo nuožiūra juos vartoti be pačių mūsų gyventojų šluogėnių kontrolės, tokiam darbe mes nenorime dalyvauti."

Šitie žodžiai man patiko ir aš tą numerį pasidėjau po ranka.

"Nauj. L." N. 13, kovo 20 d. 1916, V. Rekašius da aiškiau rašė, pabraukdamas: "Aš tik norėcia pabraukti, kad savo pinigais ir savo reikalais teturėtų rupintis patys pabėgėliai-žmonės, o ne nekviestieji "tautos tėvai" klerikalai su tautininkais. Kitų tautų pabėgėliai-darbininkai jau senai pradėjo kovoti dėl šito reikalo su savo "globėjais."

(Čia tarpas, cenzūros išbrauktas. Toliau rašoma): "Daugely vietų darbininkai įsistengė komitetus pabėgėliams šelpiti. Paprastai pusė komiteto narių pabėgėliai, pusė — vietiniai."

Ir taip toliau aiškino plepą, nors gana siaurai. Šitą straipsnį buvau pažymėjęs atspausdinti "Dilgėlėse", su ta mincia, kad mūsų visuomenė apie tai pradėtų rūpintis. Tuo tarpu gavau ir "Rankpėlio" numerį, kur drg. V. K. rašė apie "susišėlimo reikalus, atsikreipdamas stačiai į amerikiečius. Kad taip, tai tuojaus šito straipsnio dalį, branduolį, paėmiau, uždėjau antrašlę: "Aukos Susisėlimo Draugijos" ir patalpinau "Dilgėlių" N 9 (baland. 21), 1916. V. Rekašius straipsnis paimta į "Dilg." N. 10. Rodos, ir "Naujienu" jį atspausdino — tikrai nežinau.

Tai tokia tos idejos pradžia tarpe mūsų lietuvių. "N. L." N 15, bal. 3, 1916. Vaidilos Ainis rašė ilgą straipsnį: "Susisėlimo darbas karo metu Latviuose", o N 18-am, 1 d. geg., vėl Rekašius rašė apie šelpimą pabėgėlių, geriaus sakant, padavė vertimą straipsnio iš "Naš golas", kur tarp kito ko paminėta ir kaip valdžie persekiojo darbininkų judėjimą linkui šelpimo. — "rupinosi neleisti darbininkams kištis į pabėgėlių šelpimą". "Darbininkų komitetų narius gaudė ir trėmė; ne taip tolimas vietas, vaikė tukstantinius susirinkimus ir neleido šaukti naujų".

Šitie visi nurodymai, ypač Rekašiaus straipsniai, mane pajudino prie to, kad aš sumaniau parašyti knygele. Ir per S. L. A. seimą, pamatęs, kaip mus tautos "myletojai" spardo demokratinius pamatus, vieną vakarą, apleidęs * pasisvečiavimą, praleidau Carnegie'o knygyne, berinkdamas medegos prie jau esančios po ranka. Netrukus ir išėjo knygelė "Labdarybė ir žmoniškumas". Čionai parodęs visų amžių labdarybės nežmoniškumą, nurodęs susisėlimo tvarką, aš rašiau:

"Šitokia tvarka jau žinoma; tiesa, da visai ne nuo senai težinoma, — apie tai tik šimet mūsų laikraščiai

pradėjo rašyti, pamatę tą tvarką tarp rusų darbininkų.*** To neturi but gana. Šituo klausimu mes turim gyviau užsimti, — mes, socialistai, o ir šiaip pažangieji žmonės — radikališkieji demokratai, liaudininkai".

"Mūsų Amerikos lietuvių pirmieviskieji fondai *** privalo atsižadėti labdarių vardo ir nešelpiti jokių labdarių ar jų draugijų Lietuvoje ir Rusijoje. Jų priedermė: siųsti aukas tuo keliu, kuriuo jos nueis į susisėlimamias beturčių komunas.*** Geriausia bus, jei tokios komunos bus globoje darbininkų organizacijų, kur joms da valdžia leidžia gyventi."

Dėja, tarp lietuvių Rusijoje ta idėja dar nevykdoma. Dabar "Kovoje" pranešama iš Maskvos, kad ten "dedami tik pamatiniai padėliai". Tik bene tarp mokinių, kaip p. A. Bulota man pereiną vasarą sakė, buvęs susisėlimo ratelis — netoli tos idejos. J. Baltrušaitis.

Lietuvių tremtinių gyvenimas.

BOROVICI (Novgorodo gub.) Praeitais metais prieš Kalėdas įsteigta čia Centro Komiteto skyrius. Įgaliotiniu buvo paskirtas kun. Šultė. Iš pradžių jis, regis, turėjo omenį vien tremtinių labą: įsteigė valgyklą, siuvyklą, skalbyklą, vaikams prieglaudą ir kt. Visa tai džiugino lietuvių tremtinius, ir jie, viliojami dar įgaliotinio gražiais žadiniais, daug nemąstydami, perėjo iš kitų komitetų į savąjį.

Bet deja! nelgai tesidžiaugė nelaimingi tremtiniai, nes, tuoj pasirodė, kad kun. Š. mažai terūpi jų vargais. Naudoties skalbykla tremtiniam buvo uždrausta, ja gali pasinaudoti tik Komiteto ponai ir mokiniai; pradėta su tremtiniais šurkščiui elgtis, kolioti juos be reikalo ir tt.

Puikiai charakterizuoja skyriaus veikimą š. m. pavasarį įsteigtosios vaikų prieglaudos tvarka. Nusamdytas namelis, kamie gyvena vos mokanti pasirašyti buvusi siuvėja, dabar gi mokytoja, ir du vaiku. Kiti vaikai gyvena pas tėvus, į prieglaudą gi ateina tik mokinties, iš karto lankėsi 28 — 30 vaikų. Mokinosi jie, mokytojos žodžiais tarant, "iki pietų potėrių ir įsakų, po pietų padainuodavo." Laikui bėgant, vaikų skaičius sumažėjo ligi 8. Atsitiko taip dėl to, kad mokytoja naudojosi ypatingais auklėjimo budais, kaip šit: tapė vaikus už ausės, poše plaukus ir tt. Beto, valgiudino vaikus kuoprasčiau (turiu omenį rudens metą): rytą duodavo 2 sausi baronkai ir pussaldės arbatos, pietums — dažnai vakarykščios nuo mokinių-realistų likusios košės ir su vandeniu maišytos sriubos, vakarą — kaip ir rytą. Užėjus šalčiams, vaikų negali prieglaudos lankyti todėl, kad vieni maži (3—4 m.) kiti neturi rubų — nuogi sėdi namie. Nors patsai kunigas pasisakė, kad iš C. K-to gauna kiekvienam vaikui po 9 rub. per mėnesį, bet tie vaikai, kurie dėl tokių ar kitokių priežasčių prieglaudos nelanko, iš Komiteto nieko negauna (vienok prieglaudos sąrašuose jie pasilieką). Sumažėjusio lankančiųjų prieglaudų skaičiaus buvis nė kiek negerėja: ta pati duona, toks pat laikymas.

Pabaigoj spalį mėnesio atvažiavo iš Voronežo baigusi prieglaudos vedėjų kursų mokytoja. Mokslas kiek pagerėjo, vaikai nebepešami, bet dėl kitų augščiau minėtų priežasčių lanko tik 12 — 16 vaikų.

Parašysiu ir iš mokinių gyvenimo. Sužinojęs iš laikraščio, jog Lietuvių Komitetas įsteigė mokiniams bendrabučius, pradžioje mokslo metų į Panevėžio realinę mokyklą atvažiavo 20 mokinių su viršumi. Visus juos priglaudė Lietuvių Komitetas. Beto, buvo pakviesti visi lietuviai iš Tatjanos Komiteto, bet šie, pamatę, kaip kun. Šultė naujai atvykusius šelpia, atsisakė. Tiesą pasakius, Lietuvių Komiteto priklaustiesiems teko nemaža vargo patirti. Daugiau mėnesio gulėjo mokiniai ant žemės neplautuose, nekurentuose kambariuose, pasikloje kas ką turėjo (palta, blūzė etc.), negaudami nei šašuvinio nei plunksnos. Dabar jau šiek-tiek jų padėjimas susitvarkė, bet nei drabužių nei baldų, jei neskaityti keliems mokiniams duotų kėlinių ir blūzių, su kuriomis tik vasarą gali gatvėje pasirodyti ir nuo kurių kiti mokiniai atsisakė, kunigas nežada duoti. Valgykloje didžiausias nesvarumas ir netvarka. Duona tai nedakėpusi, tai supuvusių miltų ir tos dar mažai; viršalas, kaip ir vaikams ekonomijos delei, kai kada su vandeniu maišomas. Jei mokiniai drįsta įgaliotiniui pasiskųsti, tai jis tuomet ketina visai jų nebesėlpti ir už "netylėjimą".

nubaudžia — atėję į valgyklą, mokiniai randa tik sausos duonos.

Tokios tai naujienos iš Borovicių pačangės. Kamie tik sutiksi tremtinį, asarodamas skundžiasi kun. Šultė, kuris daug pažadėjo, kviečdamas iš kitų komitetų, o dabar nė to, ką ten gaudavo, neduoda. Daug kas jau bandė vėl kreiptis į Tatjanos ir Lenkų K-tus, bet ten be liudijimų, jog esi išsirasęs iš Lietuvių Komiteto, nepriima. Rašyti tokius liudijimus kun. Šultė atsisakė: "Negaliu, joki būdu negaliu." Tiems, kurie "bėgioja", ketina nieko neduoti.

Idant "palaikyti ramybę", kunigas veda taip-pat gudrią politiką: mokiniams griežtai užgyne tremtinius lankyti. Vieną, pavyzdžiui, zadėjo iš bendrabučio išmesti, kam jis užsirašė tremtinio adresą: "Neturi, sako, iš Centro Komiteto leidimo."

Kun. Šultė tiek įgriso tremtiniam, kad kelios moteriškos nusamdė susitarę kaž-kokią rusą, kuris parašė, joms prašymą, bet kur — "ar pas gubernatorių, ar į Centro Komitetą" — jos pačios nežino; žino tik tai, kad jokio atsako negavo.

Zenkis, ("N. L.").

Aprupink Save Aprupink Savo Ateitį

Kiekvienas gali aprupinti savo ateitį isigydamas nuosavią ukę (farmą). Turėdamas savo farmą nereikės bijoties blogų laikų, bedarbių. Dabar geriausias laikas pirkti ukę.

Aš turiu pardavimui geriausias ukes, išdirbtas, su trobomis ir su visais intaisymais; taipgi ir neišdirbtas, Wisconsin, Michigan ir kitose valstijose. Pirkti galima labai lengvomis išlygomis, su mažais pinigais. Taipgi parduodu namus ir lotus Chicagoje; išmainau į farmas, arba farmas į namus.

Reikalaudami platesnių žinių kreipkitės ypatingai arba laišku.

F. KIBORT

613-616 Teutonic Building, 179 W. Washington St. CHICAGO, ILL.

Iš Rusijos.

SAMARA. Vietos lietuvių Komitetas laiko 3 vaikų prieglaudas. Tvarka ten neišpasakytai bloga. Viena jų prieglauda labai drėgna, langų atidaryti negalima, vaikai nuplyšę ir tt. Blogiausia tai, kad nežinoma

vaikų sveikatos. Štai pavyzdys. Pirm 4 mėnesių vienoj prieglaudoj 8 vaikai sirgo trachoma. Dabar tokių ligonių jau yra apie 80. Mat, pirmieji susirgus, nieks jų nuolatų vaikų neatskyrė, todėl užsikrėtė ir visa prieglauda. Komitetas žiuri į prieglaudas per pirštus. (iš "N. L.")

TEMYKITE "NAUJIENU" TRIJŲ METŲ GYVAVIMO SUKAKTUVES

"Naujienu" Bendrovė rengia Grandioziška Vakara su turtingų Programų paskutinį nedėldienį prieš užgavenės.

Ned., Vasario-Febr. 18, 1917

Pilsen Auditorium Svet,
1657 61 Blue Island Ave, arti 18-tos Gat. Chicago
Svetainė atsidarys 3 val. po pietų. Inžanga 35c.

Šis Vakaras daug kuo skirsis nuo kitų vakarų, nes "Naujienu" žino ko pageidauja publika.

Programė dalyvaus gabiausi artistai ir solistai.
Kalbės "Naujienu" Redaktorius, Drg. P. GRIGAITIS.

PASARGA: Privaziuoti galima 18-tos gatvės ir Blue Island Ave. karais.
Kviečia RENGIMO KOMITETAS.

(Tikietai parsiduoda "Naujienu" Ofise)

Pasikalbėjimas Amerikono ir Grinoriaus

Knygelė sutaisyta Dr. A. J. Karaliaus. Leidinyje "Lietuvių žurnalo". Gražus vaizdelis, kaip Amerikonas mokina grinorių politikos. Kaina 10c.

NAUJIENOS

1840 S. Halsted Street, Chicago, Ill.

Pasikalbėjimas Juozo su Jonu.

(Iš "Alegorijų Vaizdai").

—Hello, Juozai!

—Hello, Jonai! Tai jau iš darbo eini?

—Taip, iš darbo.

—Kodel taip vėlai?

—Tai mat pėdės diena, todėl truputį užtrukau. Bepigau tau, Juozai; ant štukų dirbi, pasidarai nemažai pinigų, tai gali ir pauzėti.

—Eik jau sau! Kad tu žinotum, kiek aš uždirbu ir kur aš tuos pinigus praleidžiu, tai tu taip nekalbėtum.

—Na, na! Tu, Juozai, niekuomet nepatenkintas. Uždirbi tris dolerius dienoj ir dar kalbi apie kokius tai vergus. Kai matau, tai jau ir dabar esi gerokai įsikaušęs.

—Isikaušęs tai įsikaušęs... Bet kodel manęs nepaklausai, kokiu tikslu aš tai darau: iš linksnumo ar iš nusiminimo.

—Žinrėk, kur nuvažiuo! Kokis čia tau nusiminimas?

—Aš matau, kad tu nori truputį pasijuokti iš manęs. Turbut todėl, kad aš esu šiandien įsitraukęs.

—Survis ne. Ne iš tavo įkaušimo aš juokiuos, bet iš tokio nepamatuoto aimanavimo. Uždirbi tris dolerius dienoj ir daugiau dejuoji negu aš uždirbamas \$2.25.

—Mat tu esi singelis, o aš turiu šeimyną. Vadinas, skirtumas tarp mudvių didelis. O tu visai to nepaisai.

—Ištikrųjų, aš visai apie tai nemanau. Na, gerasis, papasakok, koki priežastis verčia tave gerti — vargai spaudžia?

—Gerai, papasakosiu. Tu žinai, kad aš dirbu McCormick kompanijoj. Aš ten draskau pakulių pakius. Už išdraskymą vieno pakio pirmiau mokėdavo 17c, o dabar moka 18c. Tačiau, pirmia išdraskydavome 18 — 19 ir 20 pakų, o dabar geriausiaime atvejūje tik 17. Tokiu būdu uždirbame lyginai tiek pat, kaip ir seniau. Butų galima uždirbti daugiau, bet bosai visokiais budais trukdo.

—Tai dėlto tu, Juozai, ir geri?

—Suprantama, kad dėlto. Sena patarlė sako — netepsi, — nevažiuosi. Kurie dažnai įsitraukia su bosais, tai tie gerai ir uždirba. Juos ir bosai nelabai vačina. Nedaug tokių bičiulių tēra, regis, penki iš viso. Mes visi taip negalime daryti.

—Kodel?

—Trauk jį perkamas ir tą darbą, jei jau negana atiduoti savo pėkės, bet dar prisicina suardyti ir savo šeimynišką gyvenimą del kokio nors čiutabakio.

—Cha, cha, cha!... Kas su tavim pasidėrė? Aš visai tavęs nesuprantu. Ką čia turi bendra šeimynos saugymas su darbu? Ko tu čia taip iš širdies šaukai?

—Šukautum ir tu, jei žinotum dalykų stovį.

—Na, o tu ar žinai?

—Suprantamas daktas, kad žinai: nežinočiau — nesakyčiau. Priegtam visi žino, kurie tik dirba toj dirbtuvėj.

—Jei taip, tai papasakok smulkmeniškai, kame dalykas.

—Kaip sakiau, mus; dirbtuvėj yra penki bosų bičiuliai; trys rusai ir du lietuviai.

—Ir lietuviai?

—Taip...

—Kas jie per vieni? Ar negalima tai sužinoti?

—Gerai, jei tu taip indomauji, tai aš tau pasakysiu kiek vėliau. Dabar papasakosiu apie jų bičiulystę su bosais ir kaip tas klenka mums darbininkams. Mes tarp savęs negalime nei pasikalbėti. Gink Dieve, ką nors neprieclankaus pasakyti apie bosą — tuoj tave pataisyss. Mat šita šauka susideda iš tokių žmonių, kurie suprantą daug kalbų. Ir kaip tik kokis burelis pradeda kalbėti ką nors apie bosus, tai tie šnipai akimirksnį praneša kur reikia, jog darbininkai tai ir tai kalba, jog jie rengiasi nebeperkti bosams gerti ir tt. Bosas, žinoma, už tai "pafiksina." Suranda kokį nors priežastį ir atleidžia tą buntusėklą kelioms savaitėms del "pasitaisyimo." Arba labai tankiai sumazina jam darbą.

—Bet aš visai nukripuo nuo dalyko. Aš norėjau papasakoti, kaip yra ardomos šeimynos. Klausyk. Atsilanko bosas pas savo bičiulį ir pradeda mauti "rojaus skystimėlį." Kada šeimynininkas nebetenka nei sąmonės, tai bosas prisipliekia prie jo moters. Na, žinoma, su juo moteris neapsieis "grubi-joniškai." Tankiausia vienas bosas atsilanko pas Ožką (lietuvį). Nežinau, ar tai jo tikra pavardė ar ne, bet visi jį taip vadina. Antras lietuvis tai... nesakysiu.

—Ko čia jau slėpi. Sakyk! Žinai, kad aš niekam neįsplepsiu.

—I don't care... Šiandien aš pasakysiu. Tuo lietuviu yra V. K-skas.

—Klausyk, tai tiesiog netikėtina! Juk doras žmogus negali su savo bosais taip sėbrauti. Tie gailvalai atsiduoda bosams su kunu ir duša, ardo savo šeimynišką gyvenimą.

—Taip, jie tai daro. Jie prikalbinėja darbininkus karts nuo karto bosams "užfundyti." Girdi, už tai gausite geresnius

darbus. Ir ištikrųjų, tie darbininkai, kurie nenori skaityties su bosais, daug kenčia. Juos visokiais budais persekioja. Štai kadir aš, — kol jokio reikalo neturėjau su bosu, tai jis mane galavas buvo vandens šaukšte prigrindytį. Galvojau šnip, galvojau taip, galop nusprendžiau numesti šuniai kauklą. Eiti šiočiu laiku kur nors kitur dirbti nepatogu. Be to, dar neužtikrintas žmogus, ar tuoj sučiupsį tą darbą. O su šeimyna žmogų, žinai, sunku nedirbant gyventi. Tai apsvareslės aš nusprendžiau įsigerti su bosu. Matai, iš vargo geriau, o ne iš linksnumo.

—Aš nesuprantu, Juozai, kaip tai jį apsidėdiziate. Sakai, kad jūs departamente randasi 25 darbininkai. Negi jūs negalėtute, kaip nors sutvarkyti savo reikalus taip, kad kartą ant visados padaryti galą tam piktiui?

—Taip, mes irgi apie tai galvojame, taramės. Mes dėsime visas pastangas, kad sustabdyti tuos triksus. Mes žadame pareikalauti, kad būtų prašalintas bosas, — tai viena; o antra, kad neduotų mums užbaigti deivorkinių darbus.

—Susipažinus su darbo išlygomis jūsų dirbtuvėj, ištikrųjų nebesinori juoktis.

—Matai kaip! O juk aš dar toli gražu visko neįpasakojau. Tik klausyk. Aš dar už kambarius skolingas \$6, nemokėjau jį bučėn už pusantro mėnesio, o tuo tarpu dviejų savaičių pėdė sudaro \$27.65, iš kurių jau spėjau pragerti su bosu \$1. Man tiesiog galva sukasė iš nusiminimo.

—Ištikrųjų sunkus gyvenimas. Dar man atėjo vienas dalykas į galvą. Ar tie lietuviai yra katalikai, kurie taip sėbrauja su bosu?

—Parliai juos žino. Manau, kad katalikai, nes "Draugą" visą laiką turi kišeniu.

—Isidėmėk tai, Juozai! Tu mėgsti keikti socialistus, o tarp jų tokių gailvalų su žiburiu didžioji. Paskaityk gazieta "Draugą", tai pamatysi, kas ten rašoma apie "cielių" darbininkus.

—Suprantama, suprantama. "Draugas" visada verčia nuo nesveikos galvos ant sveikos. Jis ir aklianusis vyčius padaro socialistais, kuomet tie papildo kokį nors prasižengimą. Dėliskime, kad tu padarytum kokį spiebukystę, sakysime, pavogtum vištą ar kam nors langus išdaulytum, tai nėra abejoniškas, kad tave "Draugas" įtrauktų į socialistų skaičių, nors tu jį neapkeniti.

—Jau tu pradėjai savo giesmę. Apie tai pakalbėsime kitą kartą. Dabar gi lik sveikas, nes mane laukia boba su vaikais.

Vyrai Išgydyti

Greitai, Visiškai, Tikrai.

Aš noriu vyru, kurie buvo gydyti pasėkimu, kuri e reikalauja rydymo ir nesirupino gydymą atleidami pas mane. Atminties, nereikia mokėti nė dolerio iki aš parodysiu pasėkimus ir kuriu bėle vienas iš mūsų pagaiduja. Aš gydyčiau Užnuodijimą krauju, Asiviatiską ligą, Siphnus vyru, Stricture, Varicocele, per 20 metų.

Aš vartoju vėliausias Naujas Metodus, kuriuos suteikia pasėkimas, kuomet kitos metodai negelbsti. Pastarimas dykai. Mano ofiso valandos yra nuo 9 ryto iki 8 val. vak. Nedėliomis nuo 10 val. ryto iki 2 val. po pietų. Neatidėliok galeidamas išsitydyti — jaus neleidžiamas.

Pastarimas dykai.

—ATEIKIT ŠIANDIEN—

DR. GILL

422 SO. STATE STREET

PRICE, SIEGEL, COOPER & CO.

Nė vienas negali atlikti darbo

arba dargi buti laimingu iki jie ne turi smagumo.

Oro atmainos taip yra staigos ir taip didžiausiam laipsnyje šalčio, kad negalima užlaikyti kambarių smagioj temperaturoje.

Didžiausias mažas "lygintojas" 2 y r a gesu šildytojas. Pradedu rodyti pasekmes į minutą laiko ir gali buti užsukamas į sekundą.

Mažą šildytoją su priešribuojamais sujungimais ir metalo dūda galima gauti už \$1.95; didesni už \$5.50 — mažą išmokėjimais su jų mėnesinė gazo bila, jei jūs norite. Labai greitai sutaupti savo išlaidas už anglis.

Pašauk Namų šildymo skyrių.

The Peoples Gas Light & Coke Company

Wabash 6000

Arba atliksite mūsų arčiausią skyriaus sankrovą.

Turgaus Žinios

Valgomieji produktai.

CHICAGO, Vas. 5, 1917.

Zemiam paduodamus produktus kainos dera tik užduoti (wholesale) perkant; iš sankrovų perkant šeimyninės moka brangiau:

Sviestas:

Extra Creamery 38

Extra first 36 1/2

Paprastasis first 34

Mašyti 34

Seconds 31 1/2

Ladles 28

Oleomargarinas:

Stalų 22

Kepimui 16

Kiaušiniai:

Extras 47

Firsts 43

Paprastieji firsts 40

Mašyti 40

Purvinieji 35

Checks 35

Suris:

Cheddar 21

Twins 21 1/2

Daisies 21

Young Americas 22

Leung 22 1/2

Sveicariškas 28

Limburger 22

Brick 19 1/2

Pasėkimai, gyvi:

Kalakutai (svarui) 14

Vištos 16

Viščiukai 21

Antys 15

Zaisis 15

Pasėkimai, išdarinėti:

Kalakutai (svarui) 28

Vištos 20

Antys 15

Zaisis 15

Veršiena:

50—60 svarų, svarui 15

60—80 svarų, " 17 1/2

90—100 svarų, " 17 1/2

100—120 svarų, " 18 1/2

Jautiena: No. 1 No. 2 No. 3

Ribs (svarui) 18

Loins 28

Rounds 12 1/2

Clucks 11 1/2

Plates 11 1/2

Kiauliena, už 100 sv.:

20—40 svarų \$12.50—14.50

40—60 svarų 12.50—13.50

60—100 svarų 11.00—12.00

Bulvės, bulselis 2.00—2.25

Juomosios bulvės 2.40

Saldžiosios, statinė 4.50—5.50

Daržovės:

Burokai, didelė bakla 3.50—4.50

Kalafiorai, 12-14 glv. 1.00—2.50

Agurkai, dėžės, 2 tuz. 75—2.50

Salierai, už gręžle 25—30

Morkos, didelė bakla 3.50—6.00

Kopūstai, 100 sv. 3.50—5.00

Žalioji špinatai, gurbas 2.00—3.50

Salotos, galv. 4 tuz. 1.75—2.50

Cibuliai, 100 sv. 6.50—7.00

Stringbeans, gurbas 2.00—3.50

Tomėtės, dėžė, 10 sv. 75—1.75

Grieciškai, did. stat. 5.00—5.50

Vaisiai, žali:

Obuoliai, statinė 2.00—4.00

Grapefruit, d. 46—96 st 2.75—3.50

Apelsinai, dėžės 1.75—3.50

Čirvinai, dėžės 2.75—3.50

Ananasai, gurbas 3.00—3.25

Cukrus, už 100 sv.:

Piauslytas, H and E 8.45

Standard cane, smulkus 7.25

Burokų, smulkus 7.05

MILTAI

Žiemenčių kviečių:

Patents 8.50—8.80

Straights 7.90—8.50

Clears 7.20—7.80

Vasarų kviečių:

Standard 9.25—9.30

Patents 8.30—8.75

Straights 8.00—8.25

Clears 7.50—7.90

Ruginiai 7.50—7.80

Gyvulių turgus.

CHICAGO, Vas. 5. Gyvulių atgabenai: galvijų ca. 5,000; avių 10,000; kiškių — 20,000. Paduodamos kainos:

Galvijai:

Jautiai, parinktieji 11.00—12.10

Kiek menkesni 10.50—11.25

Mituliai 9.50—11.20

Stockers and Feeders 6.50—8.85

Veršiai, parinktiniai 7.00—8.75

Karvės, vidutinios 5.50—7.25

Buliai 6.75—8.50

Kiaulės:

Sunkiosios (240—400 svarų) 11.05—12.30

Avys:

Maitės 11.00—13.40

Senos, geros 8.00—10.75

Aviniai, geri 8.00—11.65

Er'ai 12.40—14.75

Motiejukų, geriausios 16.50—17.00

Amerikoniška Valstijinė Banka

112, 114, 116, 118, 120, 122, 124, 126, 128, 130, 132, 134, 136, 138, 140, 142, 144, 146, 148, 150, 152, 154, 156, 158, 160, 162, 164, 166, 168, 170, 172, 174, 176, 178, 180, 182, 184, 186, 188, 190, 192, 194, 196, 198, 200, 202, 204, 206, 208, 210, 212, 214, 216, 218, 220, 222, 224, 226, 228, 230, 232, 234, 236, 238, 240, 242, 244, 246, 248, 250, 252, 254, 256, 258, 260, 262, 264, 266, 268, 270, 272, 274, 276, 278, 280, 282, 284, 286, 288, 290, 292, 294, 296, 298, 300, 302, 304, 306, 308, 310, 312, 314, 316, 318, 320, 322, 324, 326, 328, 330, 332, 334, 336, 338, 340, 342, 344, 346, 348, 350, 352, 354, 356, 358, 360, 362, 364, 366, 368, 370, 372, 374, 376, 378, 380, 382, 384, 386, 388, 390, 392, 394, 396, 398, 400, 402, 404, 406, 408, 410, 412, 414, 416, 418, 420, 422, 424, 426, 428, 430, 432, 434, 436, 438, 440, 442, 444, 446, 448, 450, 452, 454, 456, 458, 460, 462, 464, 466, 468, 470, 472, 474, 476, 478, 480, 482, 484, 486, 488, 490, 492, 494, 496, 498, 500, 502, 504, 506, 508, 510, 512, 514, 516, 518, 520, 522, 524, 526, 528, 530, 532, 534, 536, 538, 540, 542, 544, 546, 548, 550, 552, 554, 556, 558, 560, 562, 564, 566, 568, 570, 572, 574, 576, 578, 580, 582, 584, 586, 588, 590, 592, 594, 596, 598, 600, 602, 604, 606, 608, 610, 612, 614, 616, 618, 620, 622, 624, 626, 628, 630, 632, 634, 636, 638, 640, 642, 644, 646, 648, 650, 652, 654, 656, 658, 660, 662, 664, 666, 668, 670, 672, 674, 676, 678, 680, 682, 684, 686, 688, 690, 692, 694, 696, 698, 700, 702, 704, 706, 708, 710, 712, 714, 716, 718, 720, 722, 724, 726, 728, 730, 732, 734, 736, 738, 740, 742, 744, 746, 748, 750, 752, 754, 756, 758, 760, 762, 764, 766, 768, 770, 772, 774, 776, 778, 780, 782, 784, 786, 788, 790, 792, 794, 796, 798, 800, 802, 804, 806, 808, 810, 812, 814, 816, 818, 820, 822, 824, 826, 828, 830, 832, 834, 836, 838, 840, 842, 844, 846, 848, 850, 852, 854, 856, 858, 860, 862, 864, 866, 868, 870, 872, 874, 876, 878, 880, 882, 884, 886, 888, 890, 892, 894, 896, 898, 900, 902, 904, 906, 908, 910, 912, 914, 916, 918, 920, 922, 924, 926, 928, 930, 932, 934, 936, 938, 940, 942, 944, 946, 948, 950, 952, 954, 956, 958, 960, 962, 964, 966, 968, 970, 972, 974, 976, 978, 980, 982, 984, 986, 988, 990, 992, 994, 996, 998, 1000

\$600,000.00

Valstybinis Bankas su dideliu kapitalu arti įsų namų (regularis) peršūrimas Valstijos ir Clearing House Association. Žinoma gyvancija, kad jūsų pinigai yra saugiai padėti ir kad jie bus išmokėti, kuomet jūs pareikalausite.

Aldara Pamedžio, Kelvergo ir Subatos vakarais iki 8:30 v. vak.

Kalbama lietuviškai ir lenkiškai.

Suvenytų Valstijų krasa čia laiko savo pinigus

JAS F. STEPINA, Prezidentas.

ADOLPH J. KRASA, Kasierius.

JAU!

Išėjo iš spaudos senai žadėta, senai laukiama Jono Spargo Knyga

Socializmo Minties Blaivumas

Tai yra viena puikiausių lietuvių kalba išleistų knygų tiek turinio tiek technikos žvilgsniu. Kadangi Lietuvių darbininkų literatūra vis dar neturtinga, tai pasirodymas šito stambesnio veikalų, kur paprasčiausia, kiekvienam suprantama kalba išdėstoma socializmo mokslas, kiekvienas mąstąs darbininkas sutiks didžiausiu pasigerėjimu.

Knygą Socializmo Minties Blaivumas angliškai parašė žinomas socialistų veikėjas ir rašytojas Jonas Spargo, o lietuvių kalbon, autoriui leidus, išvertė A. Lalis.

Aprašyti visą šios knygos vertę čia nei negalima. Pasakysime tik tiek, kad ji parašyta taip interesingai, jog pradėjus skaityt sunku ir beatsitraukti: skaitai kai kokią pasaką ir tuo tarpu neužmiršai susipažinti su socializmo mokslu, su socializmo tikslais ir uždaviniais.

Mūsų kunigai, kunigų leidžiamieji laikraščiai, ir jų nusamdytieji agitatoriai besistengdami traukdyti socialistišką darbininkų judėjimą, pliaukšia prasimanę visokių nebučių dalykų apie socializmą. Gi žmonės, kur irgi nepažįsta gerai socializmo mokslo, dažnai tiems kunigų pliaukšimams įtiki. Kas perskaitys šią knygą, pažins, kas ištikrųjų yra socializmas, ir j kiekvieną priešų užmetimą mokes atsauti rimtu argumentu taip, kad tie socializmo priešai turės bematant savo burną užčiaupti.

Todel sakome, kad nei vienas lietuvis darbininkas neturėtų apsieiti be šios knygos.

Pastebesime prie to, kad Socializmo Minties Blaivumas netikėtai savo turiniu, bet ir technikos žvilgsniu bus tikra lietuvių darbininko knygynėlio pažiba. Stambios, aiškos raidės, daili spauda, gera grynopiera. Ypatingai puikus knygos viršelį paveikslas, pieštas žinomo mūsų dailininko, p. Jono Šileikos. Tas paveikslas ant knygos viršelio spausdintas keturiais dažais.

Knyga turi 230 lakštų.

Knygos kaina, neapdaryta 75 centais; dailias tvirtas audeklinias apdara, \$1. Užsisakykite tuojau. Pinigus siųskite Money Orderiu, ne kitaip. Geriausia išsiųskite čia žemiau paduotą kvituką, parašykite savo vardą ir adresą, idėkite kartu su money orderiu konvertant ir siųskite mums

Depozitoriai State Bank of Chicago

Kurie turi sudėję \$32,000,000, gali buti paskaityti sekanti:

1. VALDYTOJOS, nacionalinės, valstijos ir municipalinės, kurios oficialiai pasiskyrė šią banką kaip padėtuve del jos slirpmo, valdymo sutarime su atydziais bankos įstatymais.
2. BANKOS IR BANKIERIAI, kurie supažindino viršininkus apvertinti šio banko neperviršijamą gabumą patarnauti kaip padėtuve del atsargos fondų.
3. KORPORACIJOS, kurių pradiniai mėgstamiausiai turėti reikalus su sena įsigyvenusia banka.
4. PINGAI laikomi šio depozitorų siektia nuo vieno iki šimto ir tūkstančių dolerių. Visi gauti ta pati širdinga prielankuma, visi yra apsaugoti \$5,000,000, ir visi gali laisvai klausiti bankos patarimo piniguose reikalauose.
5. INSTAIGOS, draugijos ir įvairios rūšies susivienijimai ir tt., kurie deda pinigus į šią banką, norėdami užlaikyti savo pinigus visai saugiai ir tuo pačiu laiku uždirba teisingą pelną.
6. 42000 PAVIENTŲ YPATŲ, priskaitant daug lietuvių, laiko savo taupomuosius pinigus šioje bankoje, dėlto kad jie žino stiprumą šios staigos ir mėgstia jos patarnavimo ypatybę.

Galima pradėti taupyti nuo \$1.00 arba daugiau. Taupomaisi skyrius aldaras subotonis iki 2 VAL. PO PIET ir SUBATOS VAKARAIŠ nuo 6 iki 8.

Kalbame lietuviškai. — Kviečiame lietuvis.

STATE BANK of CHICAGO

La Salle ir Washington Sts., (Priešais City Hall.)

NAUJIENOS Chicago.

Indedu čia money orderį (čeką) ant sumos — PRAŠAU SIŪKISTI MAN KNYGĄ Socializmo Minties Blaivumas. Adresas:

Vardas ir pavardė

Ros arba namų No. gatvė ir miestas

NAUJIENOS

1840 South Halsted Street Chicago, Illinois

TRUPINIAI

Sears Robuck and Co. su-
muša rekordus. Metinis tos
kompanijos grynas pelnas —
\$16,488,286.

Per paskutines kelias die-
nas National Bank of the
Republic of Chicago, sulau-
kė augščiausios sumos depo-
zitu. Suma siekia \$35,000-
000.

Standard Oil Co. of Kan-
sas, bertainiai cash dividen-
dai \$5 nuo šimto.

United States Steel corpo-
racija per paskutinį bertainį
1916 metų, manė padaryti
\$100,000,000, bet ekspertams
apskaičius uždarbis siekė
tik \$96,000,000.

Pagal šalis, žmonių taupu-
mas pasirodo sekantis:
Šveicarijoje nuo kiekvieno
tukstančio gyventojų turi
taupamuose skyriuose pasi-
dėję pinigų 554 žmonės; Da-
nijoje ir Scandinavijoje —
nuo 400 iki 450; Francijoje,
346; Holandijoje — 325; Vo-
kietijoje — 317; Anglijoje —
302; Japonijoje — 270; Ita-
lijoje — 220; Suvenytose
Valstijose tik 99 žmonės.

Pirm karės Vokietijos me-
tinė išdirbystė degtųjų bu-
vo verta \$23,000,000.

Tik per vieną sausio 27
dieną į Chicago įvežta 30 ka-
ry kviečių; 195 karai kornų;
92 karai avių; 5 karai ru-
gių; 46 karai miežių; jaučių
išveista 24,000 galvų.

Sunkiausi ir lengviausi
medžiai auga Suvenytose
Valstijose. Pirmieji gel-
medžiai auga Floridoje, gi
lengvieji, vadinami cork-
medžiais piet rytinė Misou-
rijos dalyje.

Pilnai užaugęs juodas
strausas yra septynių pėdų
augščio ir arklio greitumu
gali nešti vidutinišką žmo-
gų.

Although, Panamos mie-
stas, tai vienintelė vieta, ku-
ri yra praktiška sutvarky-
ta. Gyventojų tenai yra
60,000, bet ubagų visai nėra,
išskiriant keletą akų.

Laisvas.

Nuosavybės Išsivystimas

Nuo Nuozmybės iki Civilizacijos.

TURINYS:

1. Bendralaikinės nuosavybės formos.
2. Primityviškas komunizmas.
3. Seimyna arba giminingasai kolektyviz-
mas.
4. Feudališka nuosavybė.
5. Buržuaziška nuosavybė.

Ši knyga patartina būtinai perskaityti
kiekvienam darbo žmogui, nes ji duoda pa-
matinį supratimą apie nuosavybės išsivys-
tymą. Kaina 50c.

"NAUJIENOS"

1840 So. Halsted St., Chicago, Ill.

TALKININKAI GARBINA WILSONĄ.

PARYŽIUS, vasario 6. —
Francijoj daromos demon-
stracijos išreiškimui garbės
Suv. Valstijų prezidentui
Wilsonui už tai, kad Suv.
Valst. pertraukia ryšius su
Vokietija.

Suprantama, Francijoj ti-
kimasi, kad Suv. Valst. pa-
darys dar vieną žingsnį —
butent paskelbs karę Vokie-
tijai. Ir tatau, anot Pary-
žiaus laikraščių, paskubin-
sią karės galą. Amerikos in-
taka karėje busianti dau-
giau morališka. Bet josios,
girdi, pavyzdžiu paseksian-
čios kitos neutralės šalys, ir
to delei karė dar ateinančią
vasarą turėsianti užsibaigti,
žinoma, talkininkų laimėji-
mu.

Pranešimai

"BARBARA—Draugų pranešimas skelbiama
užmokesčiai. Pranešimai be to turi bu-
ti duodami iš vakaro, laikinai arba telefonu
vidutiniškai po penkis dienas, kada spausdinama
rašyti, nebeįrašyti, bet įrašyti. — "Naujienu"
daly.

PRANESIMAS.

Suomi pranešų visiems
phmknsos draugams, kad aš
baigiu verstį Hermann Ebb-
inghaus'o PSYCHOLOGI-
JĄ.

Dr. A. J. Karalius,
Montreal, P. Que.,
Canada.

PRANESIMAS.

L. D. Lit. Draugijos 45-tos
kuopos susirinkimas įvyks utar-
ninko, vasario 6 d., 8 val. vaka-
re, M. Melchioro svetainėje, 2211
W. 23rd Pl.

Visi nariai malonėkite atsilan-
kyti, nes turim apkalbėti kuopos
reikalus. Po susirinkimo
bus repetitijos "Kontribucio-
ninkai". Nepamirškite.

Valdyba.

PRANESIMAS.

Sietyno choro extra susirink-
imas įvyks utarninko, vasario 6,
7 val. vakare. Dainininkai ir
dainininkės malonėkite atsilan-
kyti paskirti laiku, nes bus
daug visokių svarbių dalykų ta-
rima, taipiau bus rinkimas S.
L. D.S. 1 apskrčio dirigento ir
kitų viršininkų.

J. Snarskis, rašt.

ROSELAND, ILL.

S.L.A. 139 kp. rengia paskaitas
vasario 7 d., 7:30 v. v. Brolių
Strumilių svet. Prelekeiją ska-
tys Dr. L. A. Graičunas temoje:
"Amatui sveikatos atžvilgiu."
Prašome kuodaugiau publi-
kos atsilankyti į šią prelekeiją.

Komitetas.

L.S.S. 138 kuopos, Cicero, Ill.,
Draugės ir draugai, malonėkite
atsilankyti į susirinkimą laiku.

Susirinkimas atsibūsus sereidoje,
vasario 7 d., Tamuliuno svetai-
nėje, 1447 So. 49th Ave. ir 15
gatvės; pradžia 7:30 v. vakare.
Nepamirškite, nes turime daug
svarbių reikalų. Malonėkite at-
sivesti naujų narių arba kurie
pritariate mūsų organizacijai
malonėkite ateiti prisirašyti.

Draugiskai
Org. Antanas K. Linke.

Šiuo pranešų visiems klijen-
tams, kurie per mane padavė
bylas advokatams Clarence S.
Darrowui ir J. L. Bailey, ir ku-
rie aš turėjau but perkalbėto-
ju, jog aš esu susirgęs ir nuga-
bentas ligonbutin, del tos prie-
žasties visos bylos tapo atide-
tos iki vasario 17 d. s. m. —
G. Lookas.

PRANESIMAS.

Lietuvių Kriaučių Klubas S.
P. laikys savo mėnesinį susi-
rinkimą vasario 7 d. Pradžią
7:30 val. vak. Vieta Liuosybės
svetainėje, 1822 Wabansia ave.

Draugai ir draugės, malonė-
kite atsilankyti, nes yra daug
svarbių reikalų. Nepamirškite,
kad yra pakeltas klausimas kas-
link organo.

F. Dikšas, Nut. rašt.

Pajieškojimai

Barbara Sirkaitė-Paulukienė, Ru-
sijos, patiesio šiuo brolių, Domini-
ko ir Ignaco Sirkų Gyveno Sio. Louis
Mo. Melchioro atsilankyti šiuo adresu:
P. Petruskas,
1530 So. Paulina St., Chicago, Ill.

PAJIESKAU KAMBARIŲ su val-
gia, West Side, tarpe 18 ir 24 gat-
vių. Kas turite kambarių arba zin-
te, malonėkite paskirti.
A. Palamius,
10719 Perry Ave., Chicago, Ill.

Randai

PASIRANDAVOJA garage del 2-
ji masyje,
1926 Canalport Ave., Rampas String
Street, Chicago.

PASIRANDAVOJA 5 puikus kam-
bariai labai pigiai. Norintis ger-
sviesių, svarių kambarių, teikiesit
atsilankyti tuojus.
K. Jauontas,
1810 S. Halsted St., Chicago.

PUKI VIETA išrandavojimui ka-
mbarių, Sietyno gyvenimas arba fia-
tai, 11 kambarių, elektrika, maudy-
kės, garage, visi reikalingi, apie \$300
grynais pinigais, likusius pagal iš-
sade; kaina \$2,500. McDONNELL,
2630 W. 38 Str., Chicago, Ill.

Reikalavimai

REIKALINGA jauna mergina dir-
bti sankrovę. Atsilankite tuojus:
M. Pradin,
1889 Milwaukee Ave., Chicago.

REIKALIAUJAMA gėra ir gabu vy-
ra prie pardavinėjimo namų ir lo-
tu. Puki proga išnakti Real Estate
bizinį ir uždirbti geras pinigus be-
simokant. Gali pasiekti tam du-
likai viso laiko arba tik vakarus ir
šventadienius. Geros išlygos.
Kreipkitės ypatingai.
ZABELLO, WOZNIAK and CO.,
2703 W. 47th St., Chicago, Ill.

REIKALINGA moteris arba mer-
gina pagalbėti į virtuvę salono ir
restorano, nuo 8 val. ryto iki 4 val.
po piet. JOE SCHMIDT,
1826 Seward St., Chicago.

REIKALIAUJAMA apretairių prie
moteriško darbo. Atsilankite.
J. Tamaszewski,
1415 W. Chicago Ave., Chicago.

MARKOWITZ moka augščiausias
kainas už senas drapanas ir dve-
rykus, 1239 So. Jefferson St., Chi-
cago. Atsilankite atvirutę ir aš at-
važiuosiu.

REIKALIAUJAMA 100 merginų tva-
kyti naujus bovelinius skudurus.
Gera mokesčiai. 757-59 W. Taylor
Street, Chicago, Ill.

REIKALINGAS duonkepė-pir-
marankis. Kepama balta ir juoda
duonos. Kad būtų blaivus. Mažai
darbo ir gera mokesčiai. Atsilankite
į "Naujienu" ofisą, N. 22.

REIKALINGA bevaikė seimyna
apie jantiormas gyventi. Greitu
laiku atsilankite: 3707 Indiana ave.
Chicago, Ill.

REIKALIAUJAMA patyrusio buferio,
darbas ant visados. Atsilankite po
šiuo adresu:
2098 Canalport Ave., Chicago.

REIKALIAUJAMA: šimto skaisčių
merginų dirbti prie "Sausage Cas-
ings". Pastovus darbas, gera mokes-
tis, puikiausios dirbamiosios vietos,
poisio laikotarpiai rytą ir po pie-
tų. Atsilankite į superintendento ofi-
są. OPPENHEIMER CASSINGS
CO., 1020 W. West-86th Street, Chi-
cago, Ill.

REIKALIAUJAMA vyrų
mokyties barberystės amato.
Pigios kainos, lengvi išmo-
kėjimai, mokinama dienom-
mis ir vakarais, viskas puik-
iai, darbas kiekvienam
žmogui. Ateikite arba ra-
šykite:

BURKE BARBER SCHOOL
612 W. Madison St., Chicago, Ill.

Reikalauja darbininkų.
Valdijos nemokamas Darbo Būras
reikalauja daug darbininkų
Chicagoje ir kitur.

Valdijos nemokamas Darbo Būras
reikalauja 15 Chicago reikalingų
reikalauja:
10 kary dirbeju
1 karpiaus
1 fotografisto
20 prie automobilių taisyimo
1 masinisto
1 naktinio sargo
1 molderio
1 prie Gordon fyderio
1 prie aukšnių žiedų dirbimo.
Taipiau daugelio darbininkų ne a-
matininkų kitokiams darbam.

Išvažiavimui 15 Chicago reikalingų
daugelio darbininkų prie įvairių
įvairiausių darbų į fabrikus ir dirb-
tuves. Taipiau ukiu darbas.
Vairių skyriu reikalaujama dau-
gelys vaikų visokių amžių, bet ne
jaunesnių kaip 14 metų, dirbti leng-
vesnių darbų dirbtuvėse, ofisuose,
pastatiniėjimui, moklnties įvairių a-
matų etc.

MOTERŲ SKYRIUJE reikalauja
ma moterų ir merginų įvairiems da-
rbums dirbtuvėse, skalbyklose, namų
darbu, plovėjų, skalbėjų ir k.

REIKALINGAS patyres Bartende-
ris. Naktinio amžius. Gėstinu kad
mokyti susikalbėti. Lietuviškai, len-
kiškai, angliskai ir rusiskai. Gera
vynai gera mokesčiai. Vieta pastovi.
Kreipties adresu: 725 W. 119 St., W.
Fullman.

REIKALIAUJAMA patyrusių vyrų
del apdarymo dešų ir dirbti lauke
kaipo pardavėjas. Atsilankite Se-
redoje tarp 6—8 vakaro šiuo adresu
3735 So. Halsted St., Chicago.

REIKALIAUJAMA cigarų dirbeju
ir pusininko, taipgi reikalaujama ci-
garų pardavėju. Atsilankite į
"VIELA POLONIA"
1449 W. Division St., Chicago.

Pardavimui

PARSIDUODA BUCERNE
4510 So. Honore St., Chicago.

EXTRA
Jauna pora priversta paaunkti
savo puiškus, lyvotus namus, turin-
čius už retai pigią kainą, \$160.00 se-
klyčios sėtos, tikros skuros už \$35.
Vėliausios mados valgomioje ir mie-
gamioje kambarių raudonas, 2 puik-
ių divonų, davenport, taipgi \$225
piang su 25 m. gvarancija už \$ 115 ir
\$225 Viotrola su brangiųjų rekordais
už \$50.00. Šis yra retas pigumas ir
jums apsimokės patirtį, nežinint
kur jūs gyvenat. Viskas varlota vos
9 savaites. Parsiduos taipgi po vie-
na. Atsilankite tuojus. Gyveni-
mo vieta: 192 So. Kedzie Ave., arti
22-ros gatvės, Chicago, Ill.

TURIU paaunkti \$165 seklyčios
sėtą vėliausios stalių už \$32, valgo-
mojo kambario stalių ir 6 krases už
\$20. Kurptas \$10. Komodos, bran-
sinės lovos, paviškai, firuokos
\$800. Grojantis Pianos už pirmą pa-
sulyką: \$225 viotrola ir rekordai
— už \$50.

Vietos vos 90 dienų.
3019 Jackson Blvd., arti Kedzie Ave.
Chicago, Ill.

IS PHIEZASTIES perėjimo į dides-
nį bizinį esu priverstas parduoti ar-
ba patį teisingą vyrų ir paaunkti
prie "Hotio bizinio". Šitas bizinis y-
ra išdirbtas per daugel metų ir at-
neša gėra pelną. Visi intaisymai y-
ra pirmos klesos ir randasi geriausi-
sioj vietoj. Šito bizinio putyrimas
nereikalauja, likti reik žmogaus
del prižiurėjimo. Gionai yra proga
įstoti į svarų ir pelningą bizinį su
keliais šimtais dolerių, o pasilikusia
suna galima atmokėti iš pelno.

Norėdami šio bizinio matykite ma-
nageri New Ohio Hotel, —
Ohio and Clark Str., Chicago.

PIRK SAU visas Plumbavoj-
mui reikmenis tiesiai už "who-
lesale" kainas. Mes pardosime
visiems.
LEVINTHAL PLUMBING
SUPPLY CO.,
1637 W. Division st., Chicago,
Cor. Marshallfield Ave.
Kaibama lietuviskai.

PARSIDUODA 4 automobilių:
1. Wenton Limazinas;
2. Pachard Limazinas;
3. Lozer vasarišius;
4. Cadillac limas, geras del duo-
nių arba bučernės. Visi keturi
automobilių yra vartojami kasdien.
Parduosiu pigiai, nes einu į kitą už-
sėdimą. P. STUPELIS,
1715 W. 46 St., Chicago, Ill.
Tel. Yards 7158.

PARSIDUODA salūnas geroj vie-
toj prie didelių dirbtuvės. Biznis
gerai išdirbtas. Parduodu delei ne-
sveikatos. P. STUPELIS,
4299 So. Kedzie ave., Chicago, Ill.
Phone McKinley 4617

Kiekvienas darbininkas vyras ar
moteris gali pats turėti nuosavą 20
akrų ukų su viena karvės viena kiau-
le, 20 vėstų, 100 vėstų ir buti ne-
priklausomų \$1.00 immokti, \$1.00 į
savaitę. Del platesnių žinių rašy-
kit į "Naujienu" ofisą L. 2, Chicago.

SPECIALIAI parsiduoda rakan-
dai. Atsilankite tuojus. Gyvenimo
vieta: 1822 S. Halsted St., arti 18
gatvės. Chicago, Ill. Nuo 6 iki 10
po pietų, 3 lubos.

WALTER F. SOMMERS
ADVOKATAS
RECTOR BUILDING
79 W. Monroe St., Chicago, Ill. Room 2107.
Phone Central 6107 ir 6108

JOSEPH C. WOLON
LIETUVIŲ ADVOKATAS
Ruinias 902-904 National Life Bldg.,
79 So. La Salle St., Chicago, Ill.
Tel. Central 6380-6381. Adaras: Uter-
ninko, ketvergto ir subatos vakarais nuo
6 iki 8 val. vakare, po nemokais:
1256 MILWAUKEE AVE., Chicago, Ill.
Tel. Humboldt 97.

M. SAHUP M. D.
Telefonas Humboldt 1272
Beata Raus Gydytoja ir Chirurgas
Specialistas Moteriškų, Vyrų ir Val-
kių, taipgi Chronikų Ligu.
OFISAS: 1579 Milwaukee Ave.,
Kampus North Ave., Kambaria 208.
VALANDOS: 8:30 iki 10 ryto;
1:30 iki 3 ir 7:30 iki 9 vakarų.

Telephone Yards 5032
Dr. M. Stupnicki
3109 So. Morgan St., Chicago.
VALANDOS: nuo 8 iki 11 12-
ryto, nuo 5 iki 8 vakarų.

DR. M. HERZMAN
IS RUSIJOS
Gėrai lietuviams žinomas per 16 me-
tų kampo patyres gydytojas, chirur-
gas ir akušeris.
Gėra atleis ir chronikas ligas, vy-
rų, moterų ir vaikų, pagal naujausias
metodus X-Ray ir kitokius elektrus
prietaisus.
Ofisai laboratorija, 1025 W. 18th
St., metali Pisk St.
VALANDOS: Nuo 10—12 pietų, ir
6—8 vakarais. Telephone Canal 3110
Gyvenimas, 3412 S. Halsted St
Valandos: 8—9 ryto, tikat.

Telephone Drover 9693
Dr. A. A. ROTH
Rusas Gydytojas ir Chirurgas
Specialistas Moteriškų, Vyrų, Val-
kių ir vaikų chronikų ligų.
Valandos: 10—11 ryto, 4—5 po pietų, 7—8 va-
karų. Nedėliomis 10—1 po pietų.
3354 S. Halsted St. arti 34 St. Chicago

Dr. A. I. EPSTEIN
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialistas moteriškų,
vyrų ir vaikų ligų
Ofisai ir gyvenimo:
3600 S. Halsted St., kamp 36 at
Ofisai atdaras iki 10 val. ryto, 1—3
po pietų ir vakarais.
Telephone Drover 4974

Dr. Povilas Žilvitis
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
OFISAS: 3103 So. Halsted Street.
Tel. Drover 7179
VALANDOS: 9—11 ryto;
2—5 po pietų; 6—9 vakarų.
GYVENIMAS: 3241 So. Union Ave.
Tel. Yards 537.

Garsinkis "Naujienuose"

BANKES' The Best COFFEE 26c a lb.

GARSI SANTOS KAVA. 19c
Visur parduodama po 28c ir
po 30c

SVIESTAS	RYŽIAI	COCOA	ARBATA
Geriausio metono, ge- pamė, nes kur jms gė- lit gauti ..	Geriausio ryžių, 10c ve- tis, parsi- duoda už ..	Geriausio šaukės, su- rinkta su best kolia, 3/4 sv	Primita- cia, Gvaran- tuota, vertė še parados je po....
41c	5 1/2c	14c	40c

WEST SIDE	1644 W. Chicago Ave.	4108 W. 22nd St.	NORTH SIDE
1878 Milwaukee Ave.	1880 Blue Island Ave.	446 W. Division	726 W. North Ave.
2054 Milwaukee Ave.	2612 W. North Ave.	8032 Westwood	2548 Lincoln Ave.
1946 Milwaukee Ave.	1217 S. Halsted St.	8427 S. Halsted	3244 Lincoln Ave.
1610 W. Madison St.	1832 S. Halsted St.	4729 S. Ashland	3413 N. Clark
9880 W. Madison St.	1818 W. 12th St.		

Stai proga išmokyti anglų kalbos, per laiškus arba klesos

KORRESPONDENCIJINIS SKYRIUS — Kiekvienas gali išmokti
ANGLISKAI labai greitai savo namuose iš lektorių autalytų
ypat teta dėslių. Šis kursas yra labai parankus kiekvienam,
kuris nori greitai išmokti Anglų kalbos, bet neturi proga la-
kyties i mokyklą ypatingai. Geriamas peršildinimui / stum-
ciams grafini iliustracija, su daugeliu paaiškinimų KATALOGA
DYKAI. Nuo 10 iki 12 dienų. Indė del mokesčių pritaistumui
KATALOGO.
KLEAS SKYRIUS. — Ties, kurie gali pribūti i mūsų mo-
kyklų ypatingai, kurime dimes ir vakarines klesas. Moksi-
me daugiau valandų negu kitos mokyklos. Klesos irgi tur-
me atlikti kursą, atsižvelgiant mūsų patyri del pradiamųjų
greitiam išmokimui Anglų kalbos. Daugiau suprantantiems
turime GRAMMAR ir HIGH SCHOOL skyrius.
Viskas siūkiama Lietuviškai
Dvi mokyklos: 751 W. 18th St., ir 1741 W. 47th St.
Laiskus adresuok: American School of Languages, 1741 West 47th St., Chicago, Ill.

PIRMA NEGU PIRKSI GAUK MUSŲ KAINAS
Ant Dury, Lentų Remy ir Stoginio Popieros
CARR BROS. WRECKING CO.
3003-3039 S. Halsted St., Chicago, Ill.

Dr. A.R. Blumenthal
AKIŲ SPECIALISTAS
Akis išgydantis ir DYKAI
Valandos: Nuo 9 ryto iki 9 vakarų; nedėli-
omis nuo 10 iki 12 dienų.
4449 S. ASHLAND AVE., kampas 47 St.

K. NURKAITIS O. D.
Optometristas ir Optikas
Pritaikau akinius pagal
valstijos tiesas.
1617 N. Robey St., Chicago.
Prie Milwaukee ir North aves.
Tel. Humboldt 4613

Dr. W. YUSZKIEWICZ
LIETUVIŲ AKIŲ GYDYTOJAS
Kas turi skaudančias akis, silpnas akis, ar
gaivos skaudėjimas, atsilankykite pas mane
Dr. W. Yuszkievicz
1155 Milwaukee Ave.
Valandos: Nuo 9 ryto iki 9 vakarų.
Nedėliomis nuo 9 ryto iki 1 po pietų.

Dr. G. M. Glaser
Praktikuoja 25 metų.
Gyvenimas ir Ofisai
3149 S. Morgan St., kėrtė 32 st.
Chicago, Ill.
Specialistas ant
Moteriškių, Vyrų ir Val-
kių Chronikų Ligu
Ofisai valandos:
iki 9 ryto, nuo 12 iki 2 po piet
ir nuo 8 iki 8:30 va. Nedėli-
dėmis vakarais ofisus uždarytas
Telephone Yards 687

Dr. C. Z. Vezellis
LIETUVIŲ DENTISTA
Valandos: nuo 9 ryto iki 8 val.
Nedėliomis pagal atnaring.
4712 So. Ashland Ave.
arti 47-tos gatvės.

Dr. J. Van Paing
Vyrų Chronikšos Ligos
Elektrika Diagnosta ir Gydymas
Specialistika medicina nuo
užmudijimo kraujo
Vandens medaga slaptam ligom
2059 W. MADISON ST., kampas
Hayne Ave., virš aptikos
Valandos: 9—9 vak. nedėli. 10—12

Dr. Ramser
AKIŲ SPECIALISTAS
VICI
Priešneka visiems tinkamus akinius, gėrai
nėja ir patarimus duoda lokal.
756-58 Milwaukee Ave., arti Chicago Ave. 3-ros
lubos. VALANDOS: Nuo 9 ryto iki 9 val.
rud. Nedėliomis nuo 9 ryto iki 2 po pietų.
Tel. Hartman 2444.

Dr. A. A. ROTH
Rusas Gydytojas ir Chirurgas
Specialistas Moteriškų, Vyrų, Val-
kių ir vaikų chronikų ligų.
Valandos: 10—11 ryto, 4—5 po pietų, 7—8 va-
karų. Nedėliomis 10—1 po pietų.
3354 S. Halsted St. arti 34 St. Chicago

Dr. A. I. EPSTEIN
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialistas moteriškų,
vyrų ir vaikų ligų
Ofisai ir gyvenimo:
3600 S. Halsted St., kamp 36 at
Ofisai atdaras iki 10 val. ryto, 1—3
po pietų ir vakarais.
Telephone Drover 4974